3r Congrés d'Ornitologia de les Terres de Parla Catalana

Distribució i evolució de les poblacions

29, 30 i 31 d'octubre de 2022

Burjassot, València

Resum de les contribucions presentades al 3r COTPC

Burjassot, València *29 – 31 d'octubre de 2022*

Organitzen:

societat valenciana d'ornitologia · Universitat de València · ICO Institut Català d'Ornitologia · SOM Societat Ornitològica de Menorca · Universitat d'Alacant · grup au Associació Grup Au d'Ornitologia · GOB · Andorra Recerca + Innovació · Institut d'Estudis Catalans Delegació de l'Alguer · Groupe Ornithologique du Roussillon

Patrocinen:

Acció Ecologista Agró · Asociación Guías Birding Comunidad Valenciana · utiel-requena Denominación de Origen · Swarovski Optik

Col·laboren:

Xúquer Viu · alada

CONTRIBUCIONS ORALS

Títol: *Primers resultats de la migració dels torlits (Burhinus oedicnemus) reproductors a Catalunya marcats amb localitzadors GSM-GPS*

Autories: *Helena Navalpotro (Ctra. Sant Llorenç km2, 25280, Solsona) Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya; David Giralt (Ctra. Sant Llorenç km2, 25280, Solsona) Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya; Robert Manzano (Ctra. Sant Llorenç km2, 25280, Solsona) Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya; Natàlia Revilla (Ctra. Sant Llorenç km2, 25280, Solsona) Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya; Carlos Santisteban (Ctra. Sant Llorenç km2, 25280, Solsona) Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya; Francesc Sardà (Ctra. Sant Llorenç km2, 25280, Solsona) Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya; Gerard Bota (Ctra. Sant Llorenç km2, 25280, Solsona) Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya.

Adreça de contacte: helena.navalpotro@ctfc.cat

Període de realització: 2021-En curs

Resum: El torlit (*Burhinus oedicnemus*) és una espècie de plomatge críptic i de comportament nocturn que habita zones agrícoles amb escassa vegetació, com ara guarets, llaurats i camps d'oliveres o d'ametllers, sempre i quan presentin poca vegetació herbàcia. Aquestes característiques d'hàbitat es troben principalment a la Plana de Lleida, on es concentra la major part de la població de torlit durant l'època de nidificació a Catalunya. Tot i la gran davallada que ha patit l'espècie darrerament, a casa nostra fins ara no se li coneixien amb exactitud aspectes sobre la seva migració (rutes, durada de la migració, zones d'hivernada) ni si alguns individus nidificants podien quedar-se a hivernar o es tractava de poblacions totalment diferents.

En aquest projecte, per primera vegada a Catalunya s'han marcat 9 torlits nidificants amb localitzadors GPS-GSM durant els anys 2021 i 2022, amb l'objectiu de conèixer aspectes de l'ecologia reproductiva, selecció d'hàbitat, ecologia espacial i migració d'aquesta espècie. El seguiment de 5 exemplars marcats al 2021 ha permès obtenir més de 500.000 localitzacions que, fins ara, mostren que la totalitat d'exemplars passa l'hivern fora de Catalunya. Els moviments de migració post-reproductora es donen entre mitjans d'agost i principis de novembre i utilitzen rutes principalment per la costa del País Valencià o inclús creuant el Mediterrani per les illes Balears. La major part dels exemplars ha hivernat en zones costaneres d'Algèria (n=3), Marroc (n=1) i província de Castelló (n=1). Sorprenentment, molts exemplars utilitzen zones altament urbanitzades durant aquest període. Els viatges de migració pre-nupcial s'han produït entre mitjans de febrer i mitjans de març amb un patró i rutes molt similars a l'any anterior. Conèixer millor els moviments de l'espècie i el paper que juguen altres territoris al llarg de l'any és clau per definir una estratègia de conservació d'una espècie en forta regressió com el torlit.

Títol: *Distribució poblacional i evolució de l'hàbitat òptim dels còlits negre i ros al Garraf: paradigma de resposta als canvis del paisatge vegetal*

Autories: *Claudio Açaí Bracho-Estévanez (claudio.bracho@uca.es) Departamento de Biología, IVAGRO, Universidad de Cádiz, Campus Río San Pedro –Puerto Real, Cádiz; Rafael González de Lucas (rgdelucas@hotmail.com) Servei de Gestió de Parcs Naturals, Diputació de Barcelona, Barcelona; Emilio Valbuena-Ureña (valbuenaue@diba.cat) Servei de Gestió de Parcs Naturals, Diputació de Barcelona, Barcelona.

Adreça de contacte: claudio.bracho@uca.es

Període de realització: 2020-En curs

Resum: Conèixer la distribució dels ocells permet aprofundir en la selecció d'hàbitat que realitza cada espècie. Tanmateix, els hàbitats no romanen inalterats al llarg del temps, sinó que es veuen sotmesos a canvis de major o menor intensitat. A la conca mediterrània, particularment afectada per transicions paisatgístiques, estudiar l'evolució espacio-temporal d'hàbitat òptim és clau per aproximar-nos a la resposta poblacional de les espècies.

Una variable paisatgística que pot ser determinant per ocells d'espais oberts com els còlits (gènere *Oenanthe*) és el vigor de la vegetació. En aquest treball hem utilitzat informació sobre la distribució de les poblacions de còlit negre (*O. leucura*) i còlit ros (*O. hispanica*) del Parc del Garraf per parametritzar la selecció del vigor vegetal de cada espècie. Mitjançant SIG i teledetecció hem avaluat l'evolució espacio-temporal (2016-actualitat) d'aquesta variable a l'àrea d'estudi, inferint alhora la possible resposta dels ocells. A més, comparem les últimes estimes poblacionals (2020) amb els primers censos disponibles per aquestes espècies (1998).

Els resultats preliminars mostren, d'una banda, el potencial de combinar l'estudi de la distribució de poblacions d'ocells i de l'evolució del paisatge a través de mètodes com la teledetecció. D'altra banda, evidencien de forma quantitativa com certs canvis en el vigor de la vegetació modifiquen potencialment la disponibilitat d'hàbitat idoni per les espècies estudiades. El coneixement generat és especialment rellevant per la seva possible aplicació en el seguiment i preservació d'una de les poblacions de còlit negre i còlit ros més vulnerables del mediterrani occidental.

Títol: *The Eurasian African Bird Migration Atlas*

Autories: Raül Aymí Cubells (ico@ornitologia.org) Institut Català d'Ornitologia; *Oriol Baltà Josa (info@ornitologia.org) Institut Català d'Ornitologia

Adreça de contacte: info@ornitologia.org

Període de realització: 2017-2022

Resum: The European Union for Bird Ringing (EURING) és l'entitat que coordina l'anellament d'ocells a Europa. Entre d'altres coses, la seva funció és la de gestionar i emmagatzemar totes les recuperacions d'ocells fetes a Europa.

Després d'anys de feina, enguany ha presentat l'eina The Eurasian African Bird Migration Atlas en forma de pàgina web (https://migrationatlas.org/).

Aquesta eina permet seleccionar totes les recuperacions fetes a Europa de qualsevol espècie i visualitzar-les gràficament en mapes. Les recuperacions també s'organitzen per regions europees i s'analitzen en funció de diferents rutes migratòries i clústers poblacionals.

És un treball monumental de recopilació, selecció i anàlisi de dades obtingudes utilitzant l'anellament científic d'ocells i un portal de difusió i divulgació molt important.

Títol: *Un inesperado efecto del cambio climático sobre el ciclo vital de las aves*

Autories: *Iris Solís Hernanz (irisolis.hz@gmail.com) Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva; Elena Álvarez (Elena.Alvarez@uv.es) Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva; Emilio Barba Campos (Emilio.Barba@uv.es) Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva.

Adreça de contacte: irisolis.hz@gmail.com

Període de realització: 2021-2022

Resum: El ciclo anual de las aves no migratorias incluye dos periodos regulares y bien marcados: reproducción y muda. Aunque ambos son relativamente cortos, son muy costosos energéticamente, por lo que la mayoría de especies evita solaparlos, realizando la muda del plumaje tras la época reproductora. El incremento de las temperaturas, debido al calentamiento global, está provocando el adelanto del inicio de puesta en muchas especies de aves. Este adelanto permite que algunas parejas puedan realizar alguna puesta adicional a la(s) habitual(es), alargando su periodo de cría individual hasta solaparlo con el periodo de muda de la población. Nuestro objetivo es comprobar esta posibilidad, utilizando como modelo una población de carbonero común (*Parus major*) en Sagunto (Valencia) que se ha venido estudiando durante las últimas tres décadas. Cada año, se han registrado los parámetros reproductores básicos y el estado de muda de los individuos reproductores. Nuestros resultados muestran que la temperatura media en primavera ha aumentado y la fecha de inicio de la reproducción se ha adelantado. Este adelanto ha facilitado que más parejas inicien una segunda puesta tras volar los pollos de la primera y, por tanto, aumente el número de parejas que está aún criando hacia el final de la temporada reproductora. Sin embargo, la fecha de inicio de muda no ha cambiado con los años, lo que ha provocado un incremento de la proporción de individuos, de ambos sexos, que comienzan a mudar cuando aún están cebando a los pollos. Lo más relevante ha sido que, las parejas en las que ambos miembros han solapado muda y reproducción, muestran un menor rendimiento reproductor en estas segundas puestas. Futuros estudios deberán determinar las consecuencias netas de estas alteraciones del ciclo vital sobre la dinámica poblacional.

Títol: *No és clima per a vells*

Autories: *Judit Sabán Martí (jsaban@hotmail.es) Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva Universitat de València; Iris Solís Hernanz (irisolis.hz@gmail.com) Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva Universitat de València; Elena Álvarez (Elena.Alvarez@uv.es) Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva Universitat de València; Emilio Barba Campos (Emilio.Barba@uv.es) Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva Universitat de València.

Adreça de contacte: jsaban@hotmail.es

Període de realització: 1986-2019

Resum: L'escalfament global esdevé a una velocitat que excedeix la de la pròpia adaptació a moltes espècies, tenint conseqüències severes sobre la majoria dels organismes que habiten el nostre planeta. En gran mesura, la plasticitat fenotípica per a adaptar-se als canvis de temperatura és determinant per a la supervivència dels individus, i aquesta plasticitat pot variar, entre d'altres factors, amb l'edat. Per això, identificar com l'augment de temperatura afecta a les diferents classes d'edat pot oferir informació molt valuosa per a comprendre els efectes sobre les tendències poblacionals de les espècies. Amb aquest objectiu, en el present treball analitzem l'evolució temporal de l'estructura d'edats d'una població de mallerenga carbonera (*Parus major*) a Sagunt (València) durant dues dècades (2000-2020). L'edat exacta de cada individu es coneix gràcies al marcatge individual. A l'àrea d'estudi, la mitjana de les temperatures màximes i mínimes ha augmentat a un ritme de 0,5 ºC i 0,7 ºC per dècada, respectivament. Els resultats obtinguts mostren que: 1) l'augment de les temperatures màximes durant l'estiu té un impacte negatiu sobre el sector envellit de la població, i 2) els individus juvenils es veuen afavorits per l'augment de les temperatures mínimes hivernals. L'efecte net sobre la població és una disminució de l'edat mitjana dels individus reproductors al llarg del període d'estudi. L'estudi de paràmetres de l'estructura d'edats poblacional mostra que els diferents sectors de la població reaccionen de manera diferencial al canvi, i que aquest efecte (positiu o negatiu) és més intens en determinats moments del cicle anual. Aquesta perspectiva obre la porta a futures recerques sobre la dinàmica poblacional, considerant la contribució diferencial de les classes d'edat a l'adaptació de les espècies al canvi climàtic.

Títol: *Menjar en la ciutat: efecte experimental de recursos tròfics antropogènics en la condició física, estatus nutricional i estrés oxidatiu del teuladí Passer domesticus*

Autories: *Edgar Bernat-Ponce (edgar.bernat@universidadeuropea.es) Facultad de Ciencias de la Salud, Universidad Europea de Valencia; José Antonio Gil-Delgado (gild@uv.es) Departamento de Microbiología y Ecología, Universitat de València; José Vicente Guardiola (jv.guardiola@ua.es) Departamento de Ciencias del Mar y Biología Aplicada, Universidad de Alicante; Germán Manuel López-Iborra (german.lopez@ua.es) Departamento de Ecología/IMEM Ramon Margalef, Universidad de Alicante.

Adreça de contacte: edgar.bernat@universidadeuropea.es

Període de realització: 2018-2019

Resum: Les zones urbanes són proveïdores constants i previsibles d'aliments processats antropogènics. El teuladí Passer domesticus és una espècie de bioindicador urbà en declivi. Estudis recents informen d'un alt nivell d'estrés oxidatiu en individus urbans, i la dieta urbana o els contaminants de les ciutats s'han proposat com a causa potencial d'aquest. El nostre objectiu era determinar experimentalment en captivitat els efectes de dos tipus de recursos tròfics abundants en les ciutats (els aliments de cafeteria i el pinso de mascotes) sobre la condició física dels individus, els paràmetres bioquímics nutricionals del plasma i l'estat oxidatiu de la sang. En una zona rural (nord d'Alacant), 75 teuladins van ser capturats i mantinguts en aviaris a l'aire lliure per excloure l'efecte potencial dels contaminants urbans. Els individus van estar exposats durant 20 dies a un dels tres tractaments alimentaris: la dieta de control (fruita, verdures, mescla de gra de gallines), la dieta de cafeteria (snacks ultra processats) o la dieta de pinso de gat (pinso sec). Es van recollir mostres de sang abans/després dels tractaments experimentals. Es van obtindre els canvis relatius de 12 variables: condició física (3); estat nutricional (6); estat oxidatiu (3). Es va executar un PCA per trobar gradients de covariació de variables. Els GLMMs es van utilitzar per trobar l'efecte de les dietes en cada PC seleccionat i en variables individuals. La dieta de cafeteria va conduir a principis d'anèmia, malnutrició, i especialment les femelles van tendir a perdre condició corporal. La dieta del pinso de gat va augmentar el dany l'estrés oxidatiu i el catabolisme proteic. Concloem que els aliments processats poden ser una clau per al declivi d'aquest bioindicador urbà, ja que dietes urbanes desequilibrades experimentals en un entorn rural no contaminat alteren la seua condició corporal, la fisiologia nutricional i l'estat d'estrés oxidatiu.

Títol: *Ecologia de la parada primaveral de migradors transaharians als aiguamolls de l'Empordà (Girona, Catalunya) en el marc de Piccole Isole*

Autories: Barriocanal, C. (-) UB (Dept Geografia); Robson, D. (-) ICO; Malagarriga, S. (-) UB Gargallo,G. (-) ICO; Clarabuch, O. (-) ICO; *Garcia-Tortosa, A. (anna.g.tortosa@gmail.com) UAB-ICTA.

Adreça de contacte: anna.g.tortosa@gmail.com

Període de realització: 1993-En curs

Resum: Estudis previs han demostrat que en les darreres dècades la fenologia de la migració primaveral de passeriformes s'ha avançat significativament; manca estudiar en profunditat si també s'han produït canvis en els llocs de parada i descans. Els ocells són capaços d'ajustar la data d'arribada a les zones de reproducció gràcies a la plasticitat que presenten: convé analitzar com s'han adaptat als diferents moments del periple migratori. S'ha realitzat una anàlisi de l'ecologia de parada (dies de parada, guany/pèrdua de pes i condició física) per a 12 de les espècies migradores transsaharianes més capturades al Parc dels Aiguamolls de l'Empordà (Girona, Catalunya) en el marc del Projecte Piccole Isole (PPI) durant el període 1993-2021. S'ha observat que la majoria de les espècies seleccionades no han variat d'una forma significativa els dies de parada ni tampoc s'han observat canvis de les tendències de guany/pèrdua de pes. En algunes espècies s'han trobat correlacions entre el pes a l'arribada i la taxa d'engreix durant la parada, que indicaria un efecte de les condicions ambientals durant la ruta migratòria.

Títol: *La electrocución de fauna silvestre en la Meseta de Requena-Utiel durante el año 2019*

Autories: *Ignacio Sendra Pérez (sendra_ign@gva.es) Agent Mediambiental GVA; *Antonio López Alabau (lopez_antala@gva.es) Agent Mediambiental GVA.

Adreça de contacte: pablo-rupa89@hotmail.com

Període de realització: 2019-En curs

Resum: En 2019, durante las revisiones de líneas eléctricas de distribución efectuadas por Agentes Medioambientales de la Generalitat Valenciana en la Meseta de Requena-Utiel, se registraron 199 electrocuciones de fauna silvestre, cifra 18 veces superior a la media de los últimos 20 años en esta comarca que representa el 40% de los casos registrados en toda la Comunitat Valenciana durante ese año. La intensificación de inspecciones llevada a cabo explicaría tan elevadas cifras.

Las electrocuciones sobre aves rapaces supusieron el 47%, siendo las especies más afectadas Gyps fulvus (27), Bubo bubo (23), Buteo buteo (17) y Falco tinnunculus (10). La mayor densidad de electrocuciones de especies protegidas se dio en el centro-occidental comarcal, un área marcadamente agraria. La causa apuntaría a la abundancia de líneas eléctricas y disponibilidad de alimento (alta densidad de conejos y presencia de granjas avícolas y porcinas). El 76% de las electrocuciones de estas especies sucedió fuera de Zona de Protección del R.D. 1432/2008.

Los apoyos con cruceta secundaria, en cruz con puente superior y bóvedas con abertura reducida, causaron el 88% de electrocuciones. En cuanto a titularidad de las instalaciones, el 82% pertenecía a la empresa distribuidora Iberdrola, aunque la proporción de casos ocurridos en los mucho más escasos apoyos de propiedad particular fue más elevada.

En aplicación del protocolo de actuación derivado de la Resolución de 15 de octubre de 2010, las 199 electrocuciones registradas dieron lugar a la corrección de tan sólo 20 apoyos eléctricos, y no supusieron la apertura de ningún expediente sancionador. Por todo ello, se discute la efectividad del procedimiento a seguir para la corrección de tendidos y se propone la intensificación de las inspecciones y la actualización de la normativa específica y protocolo de actuación con la finalidad de solucionar eficazmente esta grave problemática medioambiental en el menor tiempo posible.

Títol: *Tendència poblacional del corriol camanegre (Charadrius alexandrinus) a la Comunitat Valenciana*

Autories: *Miguel Ángel Gómez-Serrano (miguel.gomez@uv.es) Departament de Microbiologia i Ecologia. Universitat de València.

Adreça de contacte: miguel.gomez@uv.es

Període de realització: 1988-2021

Resum: El corriol camanegre és una espècie amenaçada que està catalogada per la legislació valenciana en la categoria de Vulnerable. S'han estimat les tendències poblacionals de l'espècie a curt i llarg termini utilitzant sèries temporals del nombre de parelles nidificants en les localitats de la Comunitat Valenciana. S'han utilitzat dades pròpies i procedents dels programes de cens dels ocells aquàtics nidificants en les zones humides valencianes en el període 1988-2021 i del cens específic realitzat entre 2013 i 2021, tots dos coordinats pel Servei de Vida Silvestre i Xarxa Natura 2000 de la Generalitat Valenciana. Les tendències poblacionals i taxes de declivi has sigut estimades mitjançant el software TRIM.

La tendència a llarg termini (1988-2021) només s'ha pogut estimar per a les zones humides. L'espècie ha patit un fort declivi en aquest període, amb un descens del -92,1% de la població en 2021 respecte a 1988 i una taxa anual de declivi del -6,9%. A curt termini (període 2013-2021), la població total (aiguamolls i platges) mostra una categoria de tendència de declivi moderat, amb una reducció del -41,9% en aquest període (taxa de declivi anual del -5,3%). En segregar les poblacions per tipus d'hàbitat de reproducció, en les zones humides s'ha registrat un fort declivi, amb un descens del -71,6% entre 2013 i 2021 i una taxa anual de declivi del -13,7%. En canvi, en les poblacions reproductores de les platges, la tendència registrada va ser de moderat increment, amb un augment del 1,2% en 2021 respecte a 2013 (taxa anual de canvi del 2,4%). Aquests resultats a curt termini suggereixen que en els últims anys s'hauria accelerat el declivi de l'espècie, focalitzat en els hàbitats de zones humides, i que l'aparent i discret increment registrat a les platges podria procedir de la reorganització d'efectius perduts en les zones humides.

Títol: *DINDIS: una gran base de dades per entendre els efectes dels incendis en les poblacions d'ocells*

Autories: *Pere Pons (Facultat de Ciències. Campus de Montilivi. 17003 Girona) Departament de Ciències Ambientals, Universitat de Girona; Roger Puig-Gironès (Facultat de Ciències. Campus de Montilivi. 17003 Girona) Departament de Ciències Ambientals, Universitat de Girona. Universitat de Barcelona; Quel Vilalta (Facultat de Ciències. Campus de Montilivi. 17003 Girona) Departament de Ciències Ambientals, Universitat de Girona; Sergi Herrando (ICO. Carrer de Girona, 168, entresol 5a, 08037 Barcelona) 3. Institut Català d'Ornitologia i CREAF; Lluís Brotons (CTFC. Crta. Sant Llorenç de Morunys, km 2, 25280 Solsona) 4. CTFC-CREAF-CSIC

Adreça de contacte: pere.pons@udg.edu

Període de realització: 2006-En curs

Resum: DINDIS és una base de dades d'ocells i variables ambientals recollides en grans àrees cremades de Catalunya. Aquesta comunicació pretén presentar la seva metodologia, principals resultats i perspectives de futur. DINDIS va sorgir d'una col·laboració entre el CTFC-CREAF, l'ICO i la UdG, per tal d'esbrinar com els ocells colonitzen les àrees cremades recents i quins factors temporals, espacials, climàtics i d'hàbitat afecten la seva ocupació. Amb aquests objectius es van efectuar censos una vegada/any, mitjançant 687 transsectes lineals de 500 m de longitud, durant maig-juny 2006 a 2012. Es van obtenir així 3.048 censos i 59.954 observacions d'ocells de 135 espècies en 69 àrees cremades, i es van mesurar també variables de severitat del foc, hàbitat i explotació forestal. Les espècies més freqüents a les àrees cremades catalanes són els tallarols mediterranis, el gafarró, la merla, el cotoliu, el passerell, el rossinyol i el cruixidell. L'anàlisi de les dades ha generat set publicacions en revistes internacionals que han descrit: (1) el disseny de mostratge i la metodologia, (2) la connectivitat i expansió de l'hortolà gràcies a les grans zones cremades de l'interior de Catalunya, (3) la diferent sensibilitat dels ocells a la retirada dels arbres cremats entre la Mediterrània i Nord-Amèrica, (4) l'efecte positiu a curt termini de la tala dels boscos cremats en espècies de medis oberts, (5) la influència de l'aridesa, la severitat del foc i la proximitat de poblacions en la colonització d'espècies de medis oberts i de matollars. Nous censos DINDIS permetran ampliar tant el temps transcorregut des del foc com la diversitat climàtica de les zones estudiades, per investigar els efectes del foc a llarg termini i la seva interacció amb el canvi climàtic. Pretenem estudiar també aspectes ecològics, fisiològics i de comportament que poden determinar la capacitat dels ocells de colonitzar zones pertorbades.

Títol: *Seguiment de població de falconet de campanar (Falco naumanni) a la Vall dels Alforins: ens protegeixen les zones ZEPA?*

Autories: *Marta Romero Gil (Universidad de Alicante, Campus San Vicente del Raspeig, Edificio Ciencias III 03080 Alicante y Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Grupo de Zoología de Vertebrados, Universidad de Alicante y Societat Valenciana d'Ornitologia Societat Valenciana d'Ornitologia; Roque Belenguer Barrionuevo (Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Societat Valenciana d'Ornitologia.

Adreça de contacte: marta.rgil@gmail.com

Període de realització: 2010-En curs

Resum: La Xarxa Natura 2000 es postula com el principal instrument per a la conservació de la natura a la Unió Europea. Amb la declaració de les ZEC i les ZEPA es pretén assegurar la supervivència a llarg termini de les espècies i els tipus d'hàbitat a Europa, contribuint a detindre la pèrdua de biodiversitat. No obstant això, des de la redacció de la Directiva Hàbitats (en 1992) i de la Directiva Ocells (l'any 2009), ha complit la Xarxa Natura aquesta missió?

Analitzem ací la progressió cronològica ocorreguda en una de les zones declarades com LIC, com ZEPA i finalment com ZEC al País Valencià, situada en la Vall dels Alforins (Villena i Fontanars dels Alforins). Aquesta zona, declarada com ZEPA Els Alforins en 2009, constitueix una de les tres ZEPAs valencianes (al costat de Moratillas-Almela i Meca-Mugrón-Sant Benito) decretades per a la conservació de les espècies estepàries, amb poblacions molt minvades en el nostre territori.

Presentem, a més, una sèrie de treballs desenvolupats des del 2010 en aquesta ZEPA amb el falconet de campanar on podem veure tant la pèrdua d'hàbitat dins de la ZEPA com el menor èxit reproductor de les parelles i el baix percentatge de localitzacions d'exemplars marcats amb emissors dins del àrea protegida.

S'aporta, així mateix, nous resultats realitzats amb els censos més recents i s'analitza la poca eficiència en la protecció d'espècies per a la qual estava dissenyada la ZEPA. Desgraciadament, aquest escenari es presenta de manera incipient en les restants zones estepàries protegides, recentment molt amenaçada pel *lobby* de les solars.

Fins hui, almenys a la nostra zona d'estudi, la Xarxa Natura 2000 ha sigut un embull burocràtic d'informes, decrets, lleis, i un llarg etcètera, que ha desdibuixat la seua finalitat última; les espècies i els hàbitats a protegir s'han perdut entre els papers.

Títol: *Ecologia espacial d'ocells nocturns en un mosaic agroforestal de la província de València*

Autories: *Manu Polo Aparisi (manupolocisticola@gmail.com) SVO.

Adreça de contacte: manupolocisticola@gmail.com

Període de realització: 2022-2022

Resum: S'estudia la distribució i ús de l'habitat d'una població d'Òliba (*Tyto alba*), Mussol (*Athene noctua*), Saboc (*Caprimulgus ruficollis*) i Llebrenc (*Burhinus oedicnemus*) en un paisatge de mosaics agrícoles en els municipis de Bétera, La Pobla de Vallbona i Riba-roja de Túria, a la comarca del Camp de Túria (València).

L'àrea d'estudi es caracteritza per una combinació de cultius de regadiu (tarongerars i en menor mesura hortes d'hortalisses) i secà (camps de garrofers i oliveres) barrejats amb pegats de vegetació natural de pi blanc i matoll mediterrani, així com herbassars i cultius abandonats en diferents graus de naturalització.

L'òliba va ser l'única espècie que va utilitzar gairebé exclusivament cultius de regadiu (tarongers i hortes hortícoles de pebrot, cartxofa i ceba, principalment), mentre que la resta d'espècies van aparèixer tant en cultius de regadiu com de secà i formacions de matoll i pineda. La segona espècie amb major ús del regadiu va ser el llebrenc, que ha trobat en les àmplies extensions ocupades per tarongers un hàbitat idoni com a lloc de reproducció, i podria veure's afavorit per la implantació del reg per degoteig a la comarca. Per altra banda, encara que també van aparèixer en regadius, tant el siboc com el mussol van ser més abundants en els ambients mixtos de secà i vegetació natural. Es conclou que 1) la forta heterogeneïtat paisatgística afavoreix la presència de diverses espècies d'ocells d'hàbits nocturns; 2) que la reculada del secà en favor del regadiu podria reduir les poblacions de siboc i mussols (que són més abundants en el secà); i 3) que el canvi generalitzat a reg per degoteig en els cultius de regadiu podria estar afavorint l'expansió del llebrenc per les comarques prelitorals. L'ús de l'espai mostra, a més, que les quatre espècies s'aproximen habitualment a assentaments humans (pobles, urbanitzacions, segones residències).

Títol: *Projecte Cavaller: problemes d'estandardització i evolució en l'estudi de gaig blau al Baix Vinalopó.*

Autories: *Jesús Alfonso i Prieto (infosolaria@gmail.com) Societat Il·licitana d'Ornitologia.

Adreça de contacte: infosolaria@gmail.com

Període de realització: 2017-En curs

Resum: S'exposen les dificultats d'estandardització i control de variables, així com els primers resultats en l'estudi del gaig blau (*Coracias garrulus*) als palmerars del Baix Vinalopó.

Títol: *Xarxes socials i anellament*

Autories: *Oriol Baltà Josa (info@ornitologia.org) Institut Català d'Ornitologia.

Adreça de contacte: info@ornitologia.org

Període de realització: 2018-En curs

Resum: L'anellament científic és un mètode que permet d'estudiar diversos aspectes de la biologia dels ocells de forma exclusiva i que produeix resultats molt interessants. Tot i això, la percepció del gran públic és que es tracta d'una activitat molt limitada i només utilitzada en sectors molt especialitzats.

El projecte *Sylvia* de l'ICO estudia la demografia de les poblacions d'ocells terrestres de Catalunya especialment durant l'època reproductora. Seleccionant bé les variables i utilitzant un sistema àgil de recollida de la informació com un web mòbil friendly, s'agilitza molt la recollida de dades i la producció de resultats. Aquests, si són prou interessants i s'expliquen de forma senzilla a les xarxes socials, permeten que el gran públic entengui millor aquesta activitat i que, per tant, la valori més.

Títol: *Custòdia del territori i conservació d'espècies en perill d'extinció: el cas de la rosseta a la Marjal d'Almenara*

Autories: *Miguel Crespo Roig (visitescasapenya@gmail.com) Acció Ecologista-Agró.

Adreça de contacte: miguelcresporoig@hotmail.com

Període de realització: 2022-En curs

Resum: Durant 2022 Acció Ecologista-Agró ha col·laborat amb el LIFE Cerceta Pardilla de la Generalitat Valenciana per a crear un nou nucli reproductor de rosseta (*Marmaronetta angustirostris)* a la Marjal d'Almenara, on aquesta espècie en perill d'extinció només hi havia criat ocasionalment.

A principi d'any vam detectar la presència de tres rossetes en dos llocs estratègics de la Marjal d'Almerara custodiats per AE-Agró: una en la Reserva de Fauna Silvestre de la Finca de Penya i dues en l'Ullal de Quartons i la Finca de la Palafanga.

Després de llegir les anelles d'aquestes rossetes es va descobrir que eren exemplars del LIFE Cerceta Pardilla amollats a la Marjal dels Moros en 2021. I, una vegada els tècnics del LIFE van confirmar la idoneïtat dels espais custodiats per AE-Agró, es van alliberar 15 rossetes en la Finca de Penya el 13 d'abril.

El 23 de maig vam instal·lar quatre caixes niu per a Marmaronetta angustirostris en aquesta reserva de fauna silvestre. I, el 14 de juny, vam soltar una rosseta amb un emissor GPS. Es tracta d'un exemplar silvestre ferit prop de la Finca de Penya que, després de passar pel Centre de Recuperació de Fauna La Granja del Saler, va ser alliberat de nou en aquesta zona de la Marjal d'Almenara.

Gràcies al treball realitzat fins ara, on cal destacar també la gestió de l'hàbitat desenvolupada per AE-Agró en els terrenys custodiats, una parella de rossetes ha criat ja aquesta primavera a la Palafanga. I, malgrat no poder confirmar la seua reproducció, aquest ànec en perill d'extinció continua present a la Finca de Penya i el seu entorn, com s'ha pogut constatar amb el ràdio-seguiment amb GPS.

Títol: *Col·lisió d'ocells amb vidres: una revisió del problema a través d'exemples*

Autories: *Raül Aymí (ico@ornitologia.org) Institut Català d'Ornitologia; Oscar Gordo (ogvilloslada@gmail.com) Institut Català d'Ornitologia.

Adreça de contacte: ico@ornitologia.org

Període de realització: 2012-En curs

Resum: La col·lisió d'ocells contra finestres, vidres o altres materials reflectants de les façanes dels edificis o altres infraestructures urbanes, és una amenaça important, que provoca anualment la mort de milions d'ocells. Tot i la magnitud d'aquesta mortaldat, hi ha pocs estudis que hagin avaluat aquest fenomen a Europa. Prenent com a punt de partida el cas d'un edifici perillós per l'avifauna a Tarragona, es farà un repàs amb altres exemples d'arreu de l'estat. A Tarragona vam trobar 172 ocells morts de 15 espècies només en el període de migració postnupcial entre els anys 2012 i 2015. L'aplicació de mesures correctores entre 2016 i 2018 ha permès reduir dràsticament la mortalitat, com ho demostra el seguiment que hem fet d'ençà. Al campus de la Universitat de Cantàbria s'han trobat resultats similars de mortalitat, confirmant que es un fenomen que pot afectar una proporció significativa dels individus, i no només de les espècies més típicament urbanes. Aquí, al igual que a l'estació d'esquí de Boí-Taüll o les parades de tramvia de Saragossa, es va optar per modificar les vidrieres problemàtiques mitjançant solucions artístiques que combinen eficàcia i estètica. Aquest darrer és sovint un dels principals inconvenients per implementar elements correctors. Les pistes de pàdel també solen ser un punt negre, tot i que alguns ajuntaments o regions, com el cas de València, estan fent un esforç important per corregir el problema aplicant solucions innovadores. Amb aquesta breu revisió pretenem conscienciar sobre un tema molt poc conegut i habitualment infravalorat en conservació, però pel qual, sortosament, hi ha solucions diverses i eficaces.

Títol: *El ressò del bosc. Presència de picot negre al Parc Natural de Penyagolosa (Castelló)*

Autories: *Javier Barona Fernández (javbarona@hotmail.com) Societat Valenciana d'Ornitologia.; Josep Puentes Higuera (jopuenhi@hotmail.com) Societat Valenciana d'Ornitologia; Ana Llopis Raimundo (allopis10@gmail.com) agent mediambiental / SEO; José Manuel Gracia Soto (elbanjo@hotmail.com) Societat Valenciana d'Ornitologia; Ximo Nieto Pallás (isk-jni@iskeurope.com) Societat Valenciana d'Ornitologia.

Adreça de contacte: javbarona@hotmail.com

Període de realització: 2019-2019

Resum: Es comprova per primera vegada la presència del picot negre (*Dryocopus martius*) al País Valencià. El gener de 2019 es va observar fortuïtament un exemplar al Parc Natural de Penyagolosa (Castelló), obtenint més observacions en visites posteriors. Amb l'objectiu de dilucidar el seu estatus, entre gener i juliol d'aquell any es realitzaren prospeccions sistemàtiques (recorreguts a peu, estacions d'escolta, esperes...), cobrint una àrea d'unes 2.000 ha al voltant dels contactes. Complementàriament, es van fer mostratges en punts d'hàbitat adient més allunyats, entrevistes a usuaris del medi, petició d'informació en cercles ornitològics i revisió de publicacions i col·leccions. Els mostrejos a Penyagolosa van proporcionar un mínim de 15 observacions directes segures (albiraments, tamborinejos, reclams i fins i tot indicis d'aparellament) i la detecció de cavitats i altres senyals d'activitat atribuïdes a l'espècie en unes 500 ha de pinades de pinassa i pi roig amb arbres de bon diàmetre i abundant fusta morta, situades entre 1.200 i 1.600 m d'altitud. Aquestes dades junt amb la recopilació de testimonis d'observacions des d'almenys dotze anys arrere suggereixen l'assentament de l'espècie a la zona i la possible existència d'un xicotet nucli reproductor. També s'obtenen citacions i indicis recents de presència a altres punts de la província de Castelló i de Terol, així com la troballa d'un ou de l'espècie recol·lectat en 1964 a aquest últim territori. Donat que es tracta d'una espècie pròpia de boscos temperats i boreals i que els actuals límits de la distribució coneguda de l'espècie se situen a més de 250 km al nord, la presència del picot a l'extrem sud-oriental del Sistema Ibèric resulta de gran interès biogeogràfic i de conservació, plantejant qüestions com l'origen del nucli detectat i les possibilitats d'establiment i supervivència d'aquesta espècie en ambients mediterranis.

Títol: *Costos i conseqüències funcionals de la morfometria de les pedres en les exhibicions de festeig del còlit negre Oenanthe leucura*

Autories: *Francisco Javier Aznar Avendaño (Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva) Universitat de València.

Adreça de contacte: francisco.aznar@uv.es

Període de realització: 2005-En curs

Resum: Les exhibicions de festeig post-còpula solen considerar-se formes de selecció sexual que permeten als individus avaluar els beneficis de les seues parelles en funció d'una senyalització honesta. No obstant això, els costos de les exhibicions no sempre són fàcils d'identificar i quantificar. Abans de cada intent de reproducció, els mascles del còlit negre *Oenanthe leucura* porten, mitjançant curts vols, desenes de pedres amb el bec formant munts prop del niu. Fins ara s'havia considerat que el principal cost d'aquesta exhibició és l'augment de la càrrega alar durant el transport, sent el pes de pedres un senyal clau de la qualitat del mascle. No obstant això, durant els transports, els mascles també han de fer front als torques que pateixen el coll i el bec, així com a les forces de pressió del bec sobre la pedra que la llisquen cap a fora. Aquests efectes, que depenen en part de la morfometria de les pedres, mai s'han avaluat. Per a fer-ho, en aquest estudi vaig comparar pedres de dos tipus de territori els materials del qual difereixen en densitat (per tant, volum per a una massa donada): cases abandonades (material menys dens) enfront d'afloraments rocosos (material més dens). La comparació va incloure mostres de pedres recollides a l'atzar de les zones de transport i les pedres d'exhibició portades pels mascles. Independentment del territori, les pedres d'exhibició van ser significativament més primes, i van generar torques estimats majors, però forces de lliscament menors, que les pedres triades a l'atzar. A més, les pedres d'exhibició van ser més gruixudes a les cases abandonades que en els afloraments rocosos, la qual cosa va generar, en les primeres, majors torques i forces de lliscament per a una mateixa massa. Curiosament, els mascles de cases abandonades van compensar aquest cost disminuint significativament la massa mitjana de les pedres, per la qual cosa els costos morfomètrics de transport van ser similars en els dos tipus de territori. Per tant, suggerisc que els mascles seleccionen a l'atzar les pedres que poden manejar dins dels límits de la disponibilitat local i, a les cases abandonades, tenen més dificultats per a manejar les pedres transportables més pesades perquè moltes d'elles tenen un volum massa gran. Aquest estudi convida a una major investigació experimental sobre l'exhibició dels mascles de còlit negre i els estímuls que les femelles utilitzen per a avaluar l'exhibició; el pes de les pedres pareix ser necessari, però no suficient.

Títol: *Helmintofauna i dieta de passeriformes (Acrocephalidae i Sylviidae) en l'entorn de la ciutat de València*

Autories: *Lara Juan Morant (contacte.larajones@gmail.com) Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, Universitat de València; *Vicente Marco Cabedo (vmarco@oceanografic.org) Fundació Oceanogràfic de la Comunitat Valenciana, Ciutat de les Arts i les Ciències, València; *José Luis Crespo Picazo (jlcrespo@oceanografic.org) Fundació Oceanogràfic de la Comunitat Valenciana, Ciutat de les Arts i les Ciències, València; *Mercedes Fernández Martínez (mercedes.fernandez@uv.es) Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, Universitat de València; *Francisco Javier Aznar Avendaño (francisco.aznar@uv.es) Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, Universitat de València.

Adreça de contacte: lajumo@gmail.com

Període de realització: 2018-2019

Resum: En aquest estudi s'analitzà l'helmintofauna de l'aparell digestiu i la cavitat toràcica, així com els continguts del tracte gastrointestinal, dels passeriformes *Acrocephalus scirpaceus* (Hermann, 1804) (n= 11), *Sylvia atricapilla* (Linnaeus, 1758) (n= 27), *S. cantillans* (Pallas, 1764) (n= 16), *S. melanocephala* (Gmelin, 1789) (n= 7) i *S. undata* (Boddaert, 1783) (n= 1), a partir d'individus morts per impacte en vidrieres a la ciutat de València. Els objectius van ser (1) incrementar el coneixement sobre l'helmintofauna en aquestes especies, sobretot a la regió mediterrània, on els estudis són molt escassos; i (2) explorar els factors que expliquen les similituds i diferències de les faunes paràsites entre aquestes espècies, especialment pel que fa a la seua dieta. No es van trobar paràsits a *A. scirpaceus,* però s'identificaren i citaren per primera vegada 6 tàxons parasitaris a les espècies de *Sylvia*: el digeneu *Urotocus cf. rossitensis* a *S. melanocephala* (Prevalença % (I.C. 95%): 14.3 [7.0 – 55.4]); el cestode *Anonchotaenia sp.* a *S. melanocephala* (14.3 [7.0 – 55.4]) i *S. undata* (100.0 [50.0 – 100.0]); els nematodes *Diplotriaena tridens* (48.1 [29.3 – 66.9]) i *Microtetrameres sp.* (3.7 [2.0 – 18.1]) a *S. atricapilla*; *Aprocta sp.* a *S. cantillans* (6,3 [3.0 – 30.5]) i *Acuaria cf. papillifera* a *S. atricapilla* (3.7 [(2.0 – 18.1]) i *S. melanocephala* (14.3 [7.0 – 55.4]); i l'acantocèfal *Mediorhynchus papillosus* a *S. atricapilla* (3,7 [2.0 – 18.1]). Les espècies sedentàries (especialment *S. atricapilla* i *S. melanocephala*) van tendir a exhibir una riquesa de tàxons paràsits per hoste més gran que els dos migrants transaharians. Donat que els paràsits trobats són prou generalistes, aquestes diferències d'infecció vindrien determinades per la probabilitat de contacte amb l'hoste a través de les preses. Les dades de continguts gastrointestinals van evidenciar una dieta composta per insectes voladors i aranyes, qualitativament similar a totes les espècies, si bé es va detectar el consum de fruits a *S. atricapilla*, *S. cantillans* i *S. melanocephala* (rang de % freqüència relativa: 11.5 – 25.0) i gasteròpodes a *S. atricapilla* (1.7) i *S. melanocephala* (20.8). Malgrat que és possible que les diferències de dieta ajuden a explicar les diferències, la mida de l'hoste (major a *S. atricapilla*) i el caràcter sedentari (*S. melanocephala*, *S. undata*) també modulen positivament la probabilitat de transmissió.

Títol: *Seguiment de la migració postnupcial d'ocells rapinyaires al País Valencià*

Autories: *Pedro A. del Baño Moreno (C/ Pintor Velázquez, 3 Burjassot (Valencia)) Societat Valenciana d'Ornitologia (SVO); *Miguel Tirado Bernat (CR Pare Ten 6 Onda (Castellón)) Grup Au d'ornitologia.

Adreça de contacte: lapla11@hotmail.com

Període de realització: 2012-En curs

Resum: El País Valencià es situa en una important ruta migratòria a nivell europeu, arreplegant un elevat nombre d'observacions d'ocells rapinyaires, especialment durant la migració postnupcial. En 2012 s'estableix una xarxa d'estacions per al seguiment de rapinyaires al País Valencià que perdura fins avui, amb l'objectiu de conèixer millor les pautes migratòries d'aquestes aus durant el seu trànsit dins d'aquest àmbit geogràfic.

Aquest programa, que abarca del 24 d'agost a l'1 de novembre, estudia la migració postnupcial d'aus rapinyaires mitjançant l'observació directa des d'estacions fixes, situades en cims i altres punts elevats de les serres, tant a l'interior com al litoral, amb la finalitat de millorar la comprensió de la migració d'aquestes aus, i mostrar a mitjà i llarg termini l'evolució de les seues poblacions i de les seues rutes.

Després de 10 anys de seguiment s'han pogut extraure algunes primeres conclusions, que confirmen el que s'intuïa abans d'iniciar aquest ambiciós projecte. Existeix una clara ruta migratòria que travessa el nostre territori, diferenciada en un trànsit interior i un altre litoral, així com una definida estacionalitat en el pas de les espècies, havent-hi rapinyaires, com el milà negre, que passen molt primerenc, i altres, com els aguilots, que passen més tard, a l'octubre principalment.

Un seguiment continuat en el temps permetrà esclarir certes incògnites que encara es plantegen, sobretot en la província d'Alacant, on fins ara no s'havia realitzat cap tipus de seguiment d'observació directa. La continuïtat de projectes com la xarxa de seguiment de la migració en estacions fixes són un gran exemple de ciència ciutadana, en el que múltiples observadors qualificats aporten la seua experiència al mateix temps que permet augmentar el coneixement dels moviments migratoris que els rapinyaires realitzen al nostre territori.

Títol: *La reducció de residus orgànics en un abocador redueix la supervivència aparent, però no l'abundància local del voltor comú (Gyps fulvus)*

Autories: *Diego José Arévalo-Ayala (darevaloayala@gmail.com) Equip de Biologia de la Conservació, , Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals, Institut de Recerca de la Biodiversitat (IRBio), Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona, Avda. Diagonal 08028, Barcelona, Catalunya; Joan Real (jreal@ub.edu) Equip de Biologia de la Conservació, , Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals, Institut de Recerca de la Biodiversitat (IRBio), Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona, Avda. Diagonal 08028, Barcelona, Catalunya; Carles Durà (carles.dura@ornitologia.org) Grup d'Anellament de Calldetenes-Osona (GACO), Calldetenes, 08506, Barcelona, Catalunya Joan Aymerich (jaigaco@gmail.com) Grup d'Anellament de Calldetenes-Osona (GACO), Calldetenes, 08506, Barcelona, Catalunya; Antonio Hernández-Matías (ahernandezmatias@ub.edu) Equip de Biologia de la Conservació, , Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals, Institut de Recerca de la Biodiversitat (IRBio), Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona, Avda. Diagonal 08028, Barcelona, Catalunya.

Adreça de contacte: darevaloayala@gmail.com

Període de realització: 2012-En curs

Resum: Els voltors són un dels grups d'ocells més amenaçats a nivell mundial. Les poblacions de voltors europeus es beneficien de diverses fonts d'aliments antropogènics com els abocadors. Les directives de la Unió Europea tenen com a objectiu disminuir la quantitat de matèria orgànica en abocadors, reduint aquesta important font d'aliment. En aquest context, en el present estudi es va avaluar l'efecte de la reducció de residus orgànics disponibles per a carronyers en un abocador situat a Orís (Catalunya Central), sobre la supervivència aparent (i.e. probabilitat de visita) i abundància local de voltor comú *Gyps fulvus*. Per a això es van aplicar anàlisi de captura-marcatge-recaptura sobre dades d'individus marcats i recapturats en el període de 2012-2018. Els resultats van indicar una disminució en la supervivència aparent associada a la reducció de matèria orgànica accessible en l'abocador, que va poder ser causada per un augment de l'emigració permanent d'individus. No obstant això, l'abundància anual estimada va incrementar en aquest període. Aquest augment està correlacionat positivament amb l'augment experimentat per les poblacions de voltors durant el mateix període en el conjunt de Catalunya. Aquests resultats suggereixen que els processos poblacionals que ocorren a escala regional són més rellevants per a les poblacions de voltors que les mesures locals de gestió de residus. Una reducció de l'aliment disponible localment pot fer que un lloc sigui menys atractiu, però espècies amb alta capacitat de dispersió com els voltors poden veure's poc afectades desplaçant-se a altres àrees més adequades. Encara que els voltors obtenen la major part del seu aliment d'ungulats domèstics i salvatges, l'aplicació regional de les directives europees podria amenaçar una important font d'alimentació alternativa, especialment en temporades d'escassetat d'aliments en les quals els abocadors podrien satisfer els requisits energètics de l'espècie.

Títol: *Seguiment de la població de baldriga cendrosa a la Reserva Natural de les Illes Columbretes (Castelló)*

Autories: *Jorge Crespo (Equipo de Seguimiento de Fauna Amenazada. Avda. Los Pinares, 106. 46012 - El Saler, Valencia) VAERSA; Mercè Vilalta (Equipo de Seguimiento de Fauna Amenazada. Avda. Los Pinares, 106. 46012 - El Saler, Valencia) VAERSA; Francisco Cervera (Equipo de Seguimiento de Fauna Amenazada. Avda. Los Pinares, 106. 46012 - El Saler, Valencia) VAERSA; Lucía Moreno (Equipo de Seguimiento de Fauna Amenazada. Avda. Los Pinares, 106. 46012 - El Saler, Valencia) VAERSA; Ramón Auñón (Equipo de Seguimiento de Fauna Amenazada. Avda. Los Pinares, 106. 46012 - El Saler, Valencia) VAERSA; Miguel Ángel Monsalve (Equipo de Seguimiento de Fauna Amenazada. Avda. Los Pinares, 106. 46012 - El Saler, Valencia) VAERSA.

Adreça de contacte: jorgecres@gmail.com

Període de realització: 1988-En curs

Resum: La baldriga cendrosa (*Calonectris diomedea*) presenta un únic nucli reproductor a la Comunitat Valenciana, situat a la Reserva Natural de les Illes Columbretes, a unes 30 milles de la costa de Castelló de la Plana. Aquesta població comença a ser monitoritzada de manera rigorosa l'any 1988, coincidint amb la declaració de l'espai protegit (Decret 15/1998, de 25 de gener, del Consell de la Generalitat Valenciana). El seguiment, mantingut fins a l'actualitat, consisteix en una recerca inicial de nius actius (caus amb exemplars en el seu interior) durant el període d'incubació, concretament cap a finals del mes de juny, que permet comptabilitzar el nombre de parelles reproductores; i una segona revisió de nius cap a finals de setembre, en la qual es controla el nombre de polls crescuts, la qual cosa permet obtindre una estimació de l'èxit reproductor. Les primeres dades poblacionals van posar de manifest l'acusat declivi al que s'estava enfrontant aquesta colònia, principalment a causa de mortalitat per interacció amb arts de pesca professionals -i molt especialment amb palangre-, passant a menys de la meitat, en poc més d'una dècada, el nombre de parelles presents en l'arxipèlag (de 125 parelles estimades l'any 1996 a 50 l'any 2006). Aquesta regressió va motivar que l'espècie fora inclosa en el Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçades en la categoria d' 'En perill d'extinció' (Decret 32/2004, de 27 de febrer, del Consell). A partir de l'any 2009, la població comença a mostrar lleugers senyals de recuperació, mantenint-se en el temps aquesta suau tendència positiva (75 parelles estimades l'any 2020). Aquesta millora va possibilitar que l'espècie disminuís la seua categoria d'amenaça, qualificant actualment com a *Vulnerable* en el nostre territori (Ordre 2/2022, de 16 de febrer, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica).

Títol: *Estimació de les variables descriptores de la migració en illes amb dades d'anellament: quin és el millor procediment?*

Autories: *Germán M. López Iborra (german.lopez@ua.es) Departament d'Ecologia. Universitat d'Alacant.

Adreça de contacte: german.lopeziborra6@gmail.com

Període de realització: 2011-En curs

Resum: S'han publicat nombrosos estudis en els quals s'estima la data de pas de migrants en illes utilitzant diversos mètodes estadístics i generalment dades obtingudes a partir del període estàndard del Projecte *Piccole Isole* (16 d'abril a 15 de maig). No obstant això, no s'ha testat si aqueix període, d'un mes de duració, és adequat per a caracteritzar la fenologia dels migrants transaharians i altres variables descriptores de la migració. Tampoc s'avaluat si els diferents models estadístics donen resultats comparables. En la present contribució s'analitzen dades de campanyes d'anellament de dos mesos de duració realitzades a l'illa de Nova Tabarca, situada enfront de la costa de Santa Pola, utilitzant el període complet de dos mesos i períodes més curts per a avaluar si donen resultats similars. El nombre de migrants sedimentats de diferents espècies s'ha modelat utilitzant diversos tipus de GLM i GAM i es comparen les estimacions de diferents models i períodes. Els resultats obtinguts apunten a que el període estàndard del Projecte Piccole Isole no és suficient per a estimar adequadament les variacions interanuals en la fenologia migratòria de bona part de les espècies. Per contra, les variables estimades en períodes d'anellament que comencen l'1 d'abril presenten millor correlació amb les estimades en un període de dos mesos. Per tant, es recomana que les campanyes d'anellament per a la migració prenupcial haurien de començar com tard l'1 d'abril.

Títol: *Marcatge i seguiment remot de poblacions d'Avisador (Himantopus himantopus) i bec d'alena (Recurvirostra avosetta) al PN Es Trenc-Salobrar de Campos*

Autories: *Manuel Suárez Verger (ornitologia@gobmallorca.com) GOB; Pere Joan Garcias Salas (ornitologia@gobmallorca.com) GOB; Antoni Muñoz Navaro (ornitologia@gobmallorca.com) GOB.

Adreça de contacte: ornitologia@gobmallorca.com

Període de realització: 2021-En curs

Resum: Se presenten les primeres dades del seguiment remot d'exemplars d'avisador (*Himantopus himantopus*) i bec d'alena (*Recurvirostra avosetta*), del PN Maritimoterrestre des Trenc-Salobrar de Campos, a Mallorca. Aquests marcatges se van plantejar amb dos objectius principals:

- Quin ús fan de l'espai del Parc Natural
- Quina és la seva fenologia migratòria, rutes i zones d'hivernada una vegada acabada la temporada de cria.

Els emissors emprats són del model Datalogger GPSLR-M4.5, amb un pes de 4,5 g de Microsensory. Per millorar-ne la resistència es varen emplenar d'epoxi resultant un pes de 5,2 grams.

Són dispositius dissenyats per emmagatzemar dades en una memòria interna i la seva utilització es veu limitada a aquells casos en què les aus retornen als llocs de captura. Les dades es recuperen connectant el dispositiu a un lector, en aquest cas a través d'una connexió de ràdio, realitzada fins a 5 quilòmetres de distància.

Resultats

A la primavera 2021 se van marcar 7 exemplars, 4 avisadors i 3 becs d'alena, dels quals 2 avisadors i 1 bec d'alena han tornat i descarregat dades durant la primavera de 2022.

Els dos avisadors han realitzat una migració cap el sud, un fins a la frontera entre Senegal i Mauritania i el segon fins a Mali. El bec d'alena ha fet una migració a l'oest, fins als voltants de Lisboa.

Amb aquest projecte hem descobert molts aspectes interessants d'aquestes 3 aus, com les rutes de migració, zones d'hivernada, fenologia de migració, zones d'aturada o influència de la meteorologia en la migració, així com la relació del Parc Natural amb altres zones de Mallorca en les 7 aus marcades. Saber on i per on van i el grau de protecció de les localitats on se mouen durant tot l'any té una clara implicació en la conservació de les espècies.

Títol: *Cuestión de huevos: compromisos de número, tamaño y forma en un entorno de calentamiento global*

Autories: *Emilio Barba Campos (emilio.barba@uv.es) Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva, Universidad de Valencia; Sara de la Flor Blanco (sadela6@alumni.uv.es) Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva, Universidad de Valencia; Elena Álvarez Mielgo (elena.alvarez@uv.es) Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva, Universidad de Valencia.

Adreça de contacte: emilio.barba@uv.es

Període de realització: 1986-En curs

Resum: Uno de los compromisos básicos a los que debe enfrentarse cada organismo es cómo repartir los recursos de los que dispone para la reproducción: ¿muchos descendientes pequeños o pocos grandes? Los grandes tienen más probabilidades de sobrevivir, pero son pocos. Los pequeños tienen mayor mortalidad, pero son muchos. Buscar el equilibrio para maximizar el número de descendientes que sobreviven es una complicada tarea. En las aves, la primera decisión en cuanto al número y tamaño de descendientes es el número y tamaño de los huevos que pone la hembra. En el caso de los huevos, además de su tamaño, su forma es importante. Huevos más redondeados conservan mejor el calor, por lo que son aconsejables en climas fríos; lo opuesto ocurre con huevos más alargados. Aumentar o disminuir el tamaño del huevo se puede conseguir alterando o no su forma. Pero el ancho del huevo tiene un límite: el diámetro de la cloaca de la hembra, que depende de su tamaño corporal. Llegado a este límite de anchura, la única forma de aumentar el tamaño del huevo es hacerlo más alargado. La temperatura ambiental afecta a todas estas variables de forma directa e indirecta (disponibilidad de recursos). El aumento global de las temperaturas está alterando las relaciones entre todas ellas, provocando cambios en el número, tamaño y forma de los huevos de las aves. En el presente trabajo se ilustran los cambios en estas variables a lo largo de más de 3 décadas, analizando el tamaño y forma de más de 18.000 huevos de 2.252 puestas de carbonero común *Parus major*. Durante este periodo se observa una tendencia de las hembras a poner más huevos, más pequeños, y más redondeados. Discutimos las posibles causas y consecuencias de estos cambios.

Títol: *Genòmica de poblacions de la baldriga balear (Pufinus mauretanicus)*

Autories: *Guillem Izquierdo Arànega (000izquierdoguillem@gmail.com) Department of Genetics, Microbiology & Statistics, Faculty of Biology & Institute for Research on Biodiversity (IRBio), Universitat de Barcelona (UB); Cristian Cuevas-Caballé (cuevascristian22@gmail.com) Department of Genetics, Microbiology & Statistics, Faculty of Biology & Institute for Research on Biodiversity (IRBio), Universitat de Barcelona (UB); Josephine R. Paris (parisjosephine@gmail.com) Department of Health, Life and Environmental Sciences, University of l'Aquila, Coppito, Italy; Meritxell Genovart (m.genovart@csic.es) Mediterranean Institute for Advanced Studies (IMEDEA) CSIC-UIB & Centre for Advanced Studies of Blanes (CEAB), CSIC; Jacob Gonzalez-Solís (jgsolis@ub.edu) Department of Evolutionary Biology, Ecology and Environmental Sciences, Faculty of Biology & Institute for Research on Biodiversity (IRBio), Universitat de Barcelona (UB); Marta Riutort (marta.riutort@gmail.com) Department of Genetics, Microbiology & Statistics, Faculty of Biology & Institute for Research on Biodiversity (IRBio), Universitat de Barcelona (UB); Julio Rozas (rozas.julio@gmail.com) Department of Genetics, Microbiology & Statistics, Faculty of Biology & Institute for Research on Biodiversity (IRBio), Universitat de Barcelona (UB); Joan Ferrer Obiol (joan.ferrer.obiol@gmail.com) Department of Environmental Science and Policy, Università degli Studi di Milano (UniMi).

Adreça de contacte: 000izquierdoguillem@gmail.com

Període de realització: 2020-En curs

Resum: La recent publicació del primer genoma de referència de la baldriga balear (*P. mauretanicus*) ha obert la porta a l'aplicació de la genòmica de poblacions per fer front al repte que suposa la conservació d'aquesta espècie críticament amenaçada. En aquest treball, s'ha seqüenciat a baixa cobertura el genoma de 37 individus d'aquesta espècie i de l'emparentada baldriga mediterrània (*P. yelkouan*) per estudiar l'estructuració i la història demogràfica de les seves poblacions. Així mateix, aquestes dades han de permetre analitzar el grau de flux genètic que ocorre entre aquestes dues espècies, que es sospita que s'hibriden a l'illa de Menorca, així com desvelar la base genètica de la seva divergència morfològica i comportamental.

Els nostres resultats ressalten la poca diferenciació a nivell genòmic que existeix entre *P. mauretanicus* i *P. yelkouan*, que sembla ser causada per un flux genètic persistent entre els dos taxons a Menorca. Així mateix, la proximitat de les baldrigues de Menorca a *P. yelkouan* suggereix que s'haurien de tractar com a part d'aquest taxó. Destaca l'absència d'estructuració poblacional a *P. yelkouan*, contràriament a P. mauretanicus, suggerint un paper important de les fluctuacions demogràfiques en la història evolutiva d'ambdós taxons. Addicionalment, anàlisis demogràfiques indiquen que la mida poblacional efectiva de *P. mauretanicus* hauria patit una davallada lenta però constant des de fa 2-4 milers d'anys, patró compatible amb els efectes de la colonització humana de les Illes Balears. Finalment, s'identifiquen dues regions del genoma altament diferenciades entre *P. mauretanicus* i P. yelkouan que podrien estar al darrere de les seves diferències en coloració, mida i estratègia migratòria.

Tot i que aquesta feina s'ha de complementar en un futur, aquest treball posa en relleu la utilitat de la genòmica de poblacions per estudiar la història demogràfica i evolutiva d'aquests taxons i aprofitar aquest coneixement per la seva conservació.

Títol: *El seguiment d'ocells comuns com a eina per a avaluar els canvis ambientals*

Autories: *Marc Anton (marc.anton@ornitologia.org) Institut Català d'Ornitologia (ICO); David Garcia (david.garcia@ornitologia.org) Institut Català d'Ornitologia (ICO); Elisenda Peris (elisenda.peris@ornitologia.org) Institut Català d'Ornitologia (ICO); Sergi Herrando (ornitologia@ornitologia.org) Institut Català d'Ornitologia (ICO), Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF); Lluís Brotons (l.brotons@creaf.uab.cat) nstitut Català d'Ornitologia (ICO), Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF).

Adreça de contacte: manton19681@gmail.com

Període de realització: 2022-En curs

Resum: El seguiment dels Ocells de Catalunya (SOCC) és un projecte de ciència ciutadana impulsat des de l'Institut Català d'Ornitologia i el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya amb l'objectiu principal de determinar les tendències temporals en l'abundància d'ocells comuns a Catalunya i, a partir d'aquestes, generar indicadors multiespecífics que permetin avaluar l'estat de conservació del nostre entorn. En la present contribució es fa un repàs als indicadors que hem anat generant que es basa en dos tipus d'avaluació: 1) l'avaluació de l'estat del medi que es fa utilitzant indicadors multiespecífics, és a dir, indicadors que agrupen les espècies en funció dels grans tipus d'hàbitat on viuen (boscos, matollars i prats, zones humides i espais agrícoles), i 2) l'avaluació de les pressions ambientals que incorpora un pes relatiu a cada espècie en base a la resposta que aquesta té a una pressió ambiental concreta, com el canvi climàtic, els canvis en els usos del sòl o l'impuls de la infraestructura verda en espais metropolitans. Les causes dels canvis observats en les poblacions d'ocells solen ser múltiples i no sempre fàcils de determinar. En tot cas, els resultats obtinguts apunten a un paper clau dels canvis en els usos del sòl, especialment aquells lligats a l'abandonament de les activitats agroramaderes tradicionals i la pèrdua de qualitat de les zones estèpiques per noves practiques agrícoles, sense que es pugui obviar un efecte del canvi climàtic, entre altres.

Títol: *Ciència ciutadana aplicada a la gestió de la grip aviar: el nou Migrating Mapping Tool*

Autories: *Gabriel Gargallo (Girona 168, Entresol 5a, 08037 Barcelona) Institut Català d'Ornitologia; Stephen Baillie (BTO, The Nunnery, Thetford, Norfolk IP24 2PU) British Trust for Ornithology.

Adreça de contacte: anella.ico@gmail.com

Període de realització: 2022-En curs

Resum: La Grip Aviar Altament Patògena (HPAI en les seves sigles en anglès) és una greu amenaça tant per les aus de granja com les salvatges. D'altra banda, les aus salvatges, a més de patir la malaltia, també poden jugar un paper clau en la seva transmissió a llarga distància. És per això que, de cara a entendre millor la dinàmica del brots d'HPAI i millorar la gestió d'aquesta malaltia a escala continental es considera prioritari tenir la millor informació possible sobre els moviments i els patrons de distribució estacional dels ocells salvatges. Fruit d'aquesta necessitat, enguany s'ha posat en marxa el nou Migrating Mapping Tool (MMT), un visor online que combina les dades observacionals de l'EuroBirdPortal (EBP) i les recuperacions de l'EURING Databank (EDB) per mostrar els patrons d'abundància relativa i connectivitat a escala continental de les 50 espècies d'ocells objecte de seguiment especial per part de l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària (EFSA). El MMT permet visualitzar al mateix temps la capa d'informació de l'EBP (abundància relativa) i d'EURING (connectivitat). La capa de l'EBP mostra, setmana a setmana, els patrons d'abundància relativa en funció del nombre màxim d'ocells comptats en cada quadrat de 30x30 km. Aquesta informació s'actualitza automàticament cada setmana i l'usuari pot escollir entre veure el patró d'abundància dels darrers 12 mesos o el patró promig dels darrers cinc anys. La capa d'EURING mostra la localització precisa de les recuperacions que s'han originat en una de les àreas focals en què s'ha subdividit el continent. D'aquesta manera es visualitza la "connectivitat" entre els llocs d'origen i de destinació dels moviments dels ocells. Aquesta capa, al nodrir-se de dades molt més escasses (recuperacions), sintetitza tota la informació històrica recollida des de principis del segle XX i, a més, l'agrupa mensualment, no setmanalment com en el cas de les dades EBP.

Títol: *20 anys dels Estàndards d'Anellament de l'ICO*

Autories: *Gabriel Gargallo (Girona 168, Entresol 5a, 08037 Barcelona) Institut Català d'Ornitologia; *Raül Aymí (Girona 168, Entresol 5a, 08037 Barcelona) Institut Català d'Ornitologia; *Oriol Baltà (Girona 168, Entresol 5a, 08037 Barcelona) Institut Català d'Ornitologia.

Adreça de contacte: anella.ico@gmail.com

Període de realització: 2003-En curs

Resum: Els Estàndards d'Anellament de l'ICO són el protocol de recollida de dades que han estat seguint els anelladors de l'ICO durant els darrers 20 anys. Aquests Estàndards es van posar en marxa al 2003 amb l'objectiu d'establir quina informació havia de contenir el Banc de dades de l'Oficina Catalana d'Anellament (OCA) i com calia prendre-la i codificar-la per tal d'optimitzar-ne el seu ús. Els Estàndards donen la possibilitat de treballar a tres nivells: l'obligatori, el bàsic i l'ampliat. L'estàndard obligatori inclou la informació mínima que han de recollir tots els anelladors en tres àmbits clau: lloc d'anellament, jornada d'anellament i captures (anellaments i controls). L'estàndard bàsic inclou tota la informació de tipus obligatori i afegeix, essencialment, variables biomètriques i de condició física, l'estat reproductor i la muda. Per últim, l'estàndard ampliat, és, bàsicament, l'estàndard que s'utilitza en els projectes de seguiment de l'ICO basats en l'anellament (e.g. MIGRACIÓ i SYLVIA), i és el més complet i extens de tots. A més d'allò que ja inclou l'estàndard bàsic, l'estàndard de treball ampliat aporta molta més informació sobre la jornada d'anellament. Des de 2003, s'han recollit prop d'1,6 millions de dades de 362 espècies diferents seguint els Estàndards (1.313.222 anellaments i 277.878 controls). Entre d'altres, aquesta gran quantitat de dades i el seu bon grau d'estandardització, ens permet obtenir informació molt valuosa sobre la variació estacional i a llarg termini de variables tan importants com la condició física, l'estat reproductor i la intensitat i progressió de la muda de moltes espècies d'ocells. A més, donat que també es recull informació detallada de l'estat de tots els ocells capturats, el Banc de dades de l'OCA és, actualment, una de les millors fonts d'informació existents sobre les causes de la sinistralitat durant la pràctica de l'anellament.

Títol: *Migració prenupcial de la xitxarra d'aigua (Acrocephalus paludicola) a la península Ibèrica: relació entre aspectes temporals i espacials i la seua biometria*

Autories: *Jose Vila (josemiguel.vilalopez@gmail.com) Institut "Cavanilles" de Biodiversitat i Biologia Evolutiva (Grup d'anellament Pit-roig). Universitat de València David Miguélez (C/ Corro Postigo 1, 34337 Fuentes de Nava, Palencia.) Fundación Global Nature; Carlos Zumalacárregui (C/ Corro Postigo 1, 34337 Fuentes de Nava, Palencia) Fundación Global Nature; Antonio Guillem (C/ Corro Postigo 1, 34337 Fuentes de Nava, Palencia) Fundación Global Nature; Miguel Tirado (Gran Avenida Jaume I, 158, 12560 Benicàssim, Castelló) Grup Au d'Ornitologia. Gran Avenida Jaume I, 158, 12560 Benicàssim, Castelló; Pedro Marín (C/ Bonaire 17, 46460 Silla, València.) Grupo de anillamiento GOTUR. C/ Bonaire 17, 46460 Silla, València; Miguel Piera (Gran Avenida Jaume I, 158, 12560 Benicàssim, Castelló.) Grup Au d'Ornitologia. Gran Avenida Jaume I, 158, 12560 Benicàssim, Castelló; Carlos Mompó (C/ Catedrático José Beltrán, 2; 46980 Paterna - València) Institut "Cavanilles" de Biodiversitat i Biologia Evolutiva (Grup d'anellament Pit-roig). Universitat de València; Rubén Oliver (C/ Catedrático José Beltrán, 2; 46980 Paterna - València) Institut "Cavanilles" de Biodiversitat i Biologia Evolutiva (Grup d'anellament Pit-roig). Universitat de València; Juan S. Monrós (C/ Catedrático José Beltrán, 2; 46980 Paterna - València) Institut "Cavanilles" de Biodiversitat i Biologia Evolutiva (Grup d'anellament Pit-roig). Universitat de València.

Adreça de contacte: josemiguel.vilalopez@gmail.com

Període de realització: 2018-2022

Resum: La xitxarra d'aigua (*Acrocephalus paludícola*) es un au lligada a marjals amb vegetació palustre, considerat el paseriforme més amenaçat de l'Europa continental. Esta espècie cria a Centreuropa i té les zones d'hivernada al sud-oest del Sàhara, creuant la península ibèrica durant la seua migració. A. paludícola canvia totes les plomes durant l'hivern, per tant l'únic moment en el que és possible diferenciar adults de juvenils es durant la migració postnupcial, en la qual sí s'ha pogut estudiar l'estratègia migratòria de l'espècie. Encara que durant la migració prenupcial no és possible diferenciar adults de juvenils, en aquest estudi s'ha examinat la biometria de l'espècie i com està relacionada amb els aspectes temporals i espacials de la migració. S'ha observat que aquells marjals situats més al nord presenten més individus, i amb una longitud de l'octava ploma primària (P8) major, el que suposa una major mida. A més, s'ha vist que aquells individus que arriben abans presenten ales i P8 més llargues, major quantitat de massa muscular (més grans) i un pes menor (pitjor condició física). Estos resultats podrien indicar que durant la migració prenupcial, l'estratègia migratòria de la xitxarra d'aigua podria ser la mateixa que a la migració postnupcial: els individus més grans (que podrien coincidir amb mascles adults) volen primer, i recorrent distàncies més llargues sense parar, per lo qual la seua condició física seria pitjor, mentre que els juvenils de l'any anterior i les femelles, ixen més tard i es veuen obligats a volar distàncies més curtes, degut a la seua menor mida.

Títol: *Evolució de la colònia d'ardèids a la Marjaleria de Castelló de la Plana (2016-2021)*

Autories: *Joan Castany i Àlvaro (grupaucastello@gmail.com) Grup au; *Valentí Lesmes (grupaucastello@gmail.com) Grup au

Adreça de contacte: obduliaaguilella@hotmail.com

Període de realització: 2016-En curs

Resum: L'àrea de la Marjaleria de Castelló de la Plana és un espai humit tot i que no figura en l'inventari de zones humides castellonenques. Des que la zona fou conquerida i repoblada per Jaume I en el segle XIV ha sofert els mateixos devenirs que coneixem han ocorregut a moltes de les zones humides litorals. Els aterraments, l'explotació "ad limitum" de l'aigua per als conreus i la instal·lació urbanística basada en l'anarquia han fet la resta. I com sempre les aus han resistit (han sobreviscut) a l'embat de la "civilització" com han pogut. A més de les qüestions intrínseques al propi terreny l'àrea també ha patit de més mals comuns a aquestes àrees sobretot quan es parla d'introduccions faunístiques: gambúsia americana, carpa, tortuga de Florida, cranc roig americà, cranc blau... (per citar-ne algunes). Aquestes tal com han anat apareixent han anat influenciant (i sobretot hipotecant) en la cadena tròfica, a salt de mata. Les relacions causa efecte no són tampoc immediates. Si pensem en l'aparició progressiva i ràpida del cranc roig americà en la dècada dels anys 1950-1960 ja s'ha dit en publicacions que beneficia el grup d'ardèids. I aquest pot ser un dels motius de la instal·lació i consolidació a dos espais proper dins l'àrea de dos colònies de cria d'aquestes espècies: *Ardeola ralloides*, *Bubulcus ibis, Egretta garzetta*, *Ixobrychus minutus*, *Nycticorax nycticorax*, *Ardea cinerea* i *Plegadis falcinellus*. Esperem que la presència d'aquestes aus sume arguments per a una futura (esperem que no siga llunyana) figura de protecció.

Títol: *Ornitonímia de la regió de Xàtiva*

Autories: *Vicent Bataller Grau (vbatallergrau@hotmail.com) Grup d'Anellament GALA / Universitat d'Alacant.

Adreça de contacte: vbatallergrau@hotmail.com

Període de realització: 2013-2018

Resum: El recull de noms populars dels ocells s'emmarca en un estudi més general, una monografia dialectal del català de Xàtiva i la seua àrea d'influència, que abraça la Costera, part de la Vall d'Albaida i part de la Ribera Alta. Comptant-hi les pedanies, s'han fet entrevistes en més de 60 localitats. Aquesta obra conté un apartat, en el capítol de lèxic, dedicat específicament als ornitònims. S'ha esbrinat els noms que reben 18 espècies d'ocells en totes les localitats i se n'han fet els 18 mapes lingüístics respectius. A més a més, en el transcurs de les entrevistes dialectològiques, s'han registrat ornitònims de moltes més espècies, alguns no recollits per la bibliografia anterior.

Títol: *Proceso de naturalización del lago del Oceanogràfic: un atractivo para las aves*

Autories: *Carlos Barros García (cbarros@oceanografic.org) Oceanogàfic de València.

Adreça de contacte:

Període de realització: 2015-En curs

Resum: L'Oceanogràfic es el acuario más grande de Europa, muy conocido por la gran diversidad de especies de animales que contiene. Pero no solo hay animales marinos dentro de acuarios, ya que en el exterior existe el "Lago Vivo", una extensión de agua dulce en la que se pueden observar cotidianamente una amplia variedad de aves acuáticas, pero que atrae a muchas especies de aves que vienen del exterior.

El proceso de naturalización del lago ha mejorado las condiciones de la instalación, no solo para las aves del Oceanogràfic, sino para las aves que lo visitan desde varios lugares a lo largo de todo el año y que cada vez son más variadas. Desde 2015, momento en el que se dejó de clorar la laguna y empezó el ciclo natural, se ha ido registrando el número de especies, generalmente aves, que la han visitado hasta la actualidad.

El lago actualmente sigue un ciclo natural libre de cloro que hace que proliferen las algas, que a su vez muchos insectos lo utilizan como lugar de protección y puesta de sus huevos. A continuación, aparecen algunas especies que se alimentan de estos insectos, como las ranas o las pequeñas aves. Por último, algunas aves más grandes se acercan y depredan sobre ellas. Por lo tanto, el ciclo de la vida también se representa en este nuevo hábitat del Oceanogràfic: el Lago Vivo.

La continuidad de este proceso de naturalización y su ubicación estratégica junto al Cauce Viejo del Turia y próximo a l'Albufera, hace que continúen apareciendo un buen número de especies de aves.

Títol: *SEGRE: Un nou projecte per monitoritzar els rapinyaires forestals a Catalunya*

Autories: *Elisenda Peris Morente (Nat- Museu de Ciències Naturals de Barcelona Pl. Leonardo da Vinci, 4-5 08019 Barcelona) Institut català d'Ornitologia (ICO); Marc Anton (Nat- Museu de Ciències Naturals de Barcelona Pl. Leonardo da Vinci, 4-5 08019 Barcelona) Institut català d'Ornitologia (ICO); Sergi Herrando (Nat- Museu de Ciències Naturals de Barcelona Pl. Leonardo da Vinci, 4-5 08019 Barcelona) Institut català d'Ornitologia / Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF); Daniel Burgas (Department of Biological and Environmental Science, University of Jyvaskyla, P.O. Box 35, 40014 Jyvaskyla, Finland) Department de Biologia i Ciències Ambientals, Universitat de Jyvaskyla.

Adreça de contacte: elisenda.peris@ornitologia.org

Període de realització: 2019-En curs

Resum: El seguiment de poblacions de rapinyaires forestals ha sigut històricament insuficient per poder determinar-ne l'estat de les poblacions, tot i el gran interès que aquestes espècies generen entre els ornitòlegs. La manca d'un protocol estandarditzat pel seguiment d'aquest grup d'espècies dificulta les comunicacions oficials sobre l'estat de les poblacions d'ocells, com les obligacions derivades de l'acompliment de l'article 12 de la Directiva Ocells o els informes normalitzats de dades de la xarxa Natura 2000. A Catalunya, les dades recollides fins fa poc es trobaven descentralitzades, disperses i recollides a partir de metodologies diverses. El projecte SEGRE comença a cobrir aquest buit amb un nou protocol estandarditzat de seguiment a llarg termini basat en experiències prèvies tant locals com d'altres països europeus per obtenir dades de qualitat dels territoris de cria amb l'objectiu de determinar l'estima poblacional i tendències de cada espècie. La metodologia establerta consisteix en quatre censos des d'un punt d'observació fixe amb bona visibilitat establert dins una graella de referència en quadrats UTM 2,5km. Les visites es duen a terme entre març i juliol per cobrir tot el període reproductor. Durant els censos es geo-localitza en un mapa cada individu observat i se li assigna un codi de reproducció. Els primers resultats obtinguts dins el període pilot de tres anys són molt prometedors, aportant dades sòlides per nou de les 22 espècies de rapinyaires que nidifiquen a Catalunya. De moment, el SEGRE només s'ha implementat en àrees protegides. Fins al 2022 se n'han cobert un total de 17, però de cara al futur, es pretén estendre la cobertura geogràfica fora d'aquestes àrees protegides amb un nou model de participació basat en el voluntariat.

Títol: *El Tercer Atles dels ocells nidificants de Catalunya – distribució i abundància 2015–2018 i canvi des de 1980*

Autories: *Martí Franch (marti.franch@ornitologia.org) Institut Català d'Ornitologia
Sergi Herrando (ornitologia@ornitologia.org) Institut Català d'Ornitologia, Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals; Marc Anton (marc.anton@ornitologia.org) Institut Català d'Ornitologia; Dani Villero (dani.villero@ctfc.cat) Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals; Lluís Brotons (l.brotons@creaf.uab.cat) Institut Català d'Ornitologia, Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals.

Adreça de contacte: marti.franch@ornitologia.org

Període de realització: 2014-2021

Resum: El nou Atles dels ocells nidificants de Catalunya és el tercer que estudia la distribució de les espècies reproductores del principat en els darrers 40 anys. La informació recopilada per a aquest nou atles el converteix en la font més actualitzada sobre la distribució i abundància de l'avifauna catalana. A més, aquest atles té un focus molt important en els canvis que han patit les poblacions d'ocells les últimes dècades. Les sinèrgies tant amb els atles anteriors com amb el Seguiment d'Ocells Comuns de Catalunya (SOCC) i altres seguiments d'avifauna, han permès analitzar d'una banda els canvis en la distribució de les espècies des dels anys 1980, i d'una altra els canvis en la seva abundància. El disseny del treball de camp ha prioritzat aquesta comparabilitat, i per això s'han mostrejat amb la mateixa metodologia tant al segon (1999–2002) com al tercer atles (2015–2018) 1.700 quadrats d'1-km2 repartits uniformement per Catalunya, que han permès estudiar per primera vegada els canvis en la freqüència d'aparició tant a través del territori com en l'altitud de prop del 50% de les espècies. En aquest nou atles s'ha detectat 233 espècies reproductores al territori, de les quals 224 autòctones i nou al·lòctones. Aquest nombre és superior al detectat als anys 80, però en canvi les diferències des del darrer atles es deuen bàsicament a espècies reproductores ocasionals o a millores en el coneixement. No obstant, el tercer atles rebel·la canvis importants en la distribució i abundància de moltes espècies els darrers 35-40 anys.

Títol: *35 anys de seguiment de les comunitats d'ocells en un petit espai natural protegit. Ha servit d'alguna cosa?*

Autories: *Francesc Llimona i Llovet (fllimona@gmail.com) Parc Natural de la Serra de Collserol; Daniel Díaz-Diethelm (ddiaz@parccollserola.net) Parc Natural de la Serra de Collserola; Seán Cahill (scahill@parccollserola.net) Parc Natural de la Serra de Collserola; David Meca Caro (dmecaro@gmail.com) Parc Natural de la Serra de Collserola.

Adreça de contacte: fllimona@gmail.com

Període de realització: 1987-En curs

Resum: Al Parc de Collserola (Barcelona), espai protegit des de 1987, i declarat parc natural al 2010,es du a terme un llarg seguiment de la comunitat d'ocells, que ja ha arribat 35 anys, tant a la primavera com a l'hivern.

Aquest seguiment es va iniciar, no com un estudi científic, sinó com una eina de suport a la gestió per tal d'atorgar els valors a les diferents unitats de paisatge. S'ha fet, per tant, un seguiment estratificat amb itineraris de cens als diferents ambients del parc: conreus, prats, brolles, màquia, bosc mixt pineda amb alzinar, alzinar amb roures i bosc de ribera.

S'han obtingut les tendències per a les diferents espècies i s'ha fet un anàlisi factorial de correspondències, als 10, 25 i 35 anys del seguiment .

Pel que fa a les espècies, s'ha observat la disminució i fins i tot desaparició, d'espècies d'espais oberts, un augment dels ocells forestals, fins i tot amb arribada de noves espècies.

Els resultats del AFC mostren que cada ambient, entès com a unitat fisiognòmica, hostatja una comunitat d'ocells ben definida.

Es constata la tendència a l'augment de la forestabilitat de les comunitats d'ocells de cada unitat de paisatge , tant a l'època de cria com d'hivernada.

Tenint en compte que aquests resultats no s'ajusten a les prediccions en un escenari d'escalfament climàtic, el que hem detectat aquí ha estat l'efecte del canvi d'usos.

Es valora si els resultats obtinguts, s'han pogut aplicar pel que fa a la conservació de l'avifauna, en un moment en què aquest espai rep forts pressions pel que fa a la prevenció de risc d'incendis, l'augment de la freqüentació, i les noves línies de gestió del territori amb propostes d'estassades i creació de grans mosaics agroforestals.

Títol: *Evolució de les poblacions de passeriformes forestals de Menorca. 2001-2022.*

Autories: *Oscar Garcia Febrero (oscargfebrero@gmail.com) SOM Menorca.

Adreça de contacte: oscargfebrero@gmail.com

Període de realització: 2001-En curs

Resum: Els estudis intensius de poblacions d'aus permeten conèixer en detall els mecanismes que regulen les seves mides en àrees reduïdes. Aquests estudis, que utilitzen l'anellament com a eina de treball, resulten fonamentals per entendre els processos a major escala.

Es presenten els resultats de 22 anys(2001-2022)de monitoratge de les poblacions d'ocells obtingudes mitjançant un programa de seguiment d'anellament científic (Estaciones d'Esforç Constant (EEC).

Les dades mostren que l'abandonament de l'activitat agropecuària tradicional incideix clarament en la dinàmica poblacional dels ocells comuns nidificants i hivernants. Les conseqüències d'aquest procés queden clarament reflectides en les tendències de les aus.

Aquest estudi intenta representar, així mateix, una interessant aportació en el coneixement de l'ecologia del paisatge de Menorca i així, permetre una gestió que no entri en contradicció amb la seva conservació.

Títol: *Projecte Orenetes 2007-2022: Ciència ciutadana aplicada directament a la conservació dels ocells*

Autories: *Xavier Riera (xavier.riera@ornitologia.org) ICO; *Marina Cuito (marina.cuito@ornitologia.org) ICO.

Adreça de contacte: riera.xavier@gmail.com

Període de realització: 2007-En curs

Resum: A Catalunya l'oreneta cuablanca (*Delichon urbicum*) està extraordinàriament ben distribuïda per tot el territori, des del nivell del mar fins a l'alta muntanya, tot i que selecciona positivament les zones de baixa altitud i és en els nuclis urbans de les àrees properes a la costa central i en els principals cursos fluvials on concentra la major part de la seva població. En el darrer Atles dels ocells nidificants de Catalunya, es va realitzar una estimació poblacional d'entre 75.000-150.000 parelles reproductores.

La presència i abundància d'aquest ocell està força vinculada a les característiques arquitectòniques dels edificis on té les colònies de cria, al respecte pels nius per part de les persones i a les condicions ambientals de l'entorn, inclosa la disponibilitat de fang, la qualitat de l'atmosfera on caça i la de l'aigua on es desenvolupen les larves dels insectes de què s'alimenta. En aquest sentit, l'oreneta cuablanca és un excel·lent bioindicador i, des del punt de vista humà, és molt important i necessari observar quina és l'evolució en el temps de la seva població reproductora.

L'oreneta cuablanca és un ocell ben conegut per tothom, en part pel seu costum de construir els nius a les façanes dels edificis de la major part de nuclis urbans del país, però també pel fet de ser ocells força confiats, fàcils d'identificar i d'aspecte "simpàtic", la qual cosa potencia la seva capacitat de seducció ambiental i li atorga un potencial educatiu enorme.

El projecte Orenetes és una iniciativa d'estudi dels ocells i el medi urbà basada en la participació ciutadana i en el seguiment dels nius d'oreneta cuablanca (*Delichon urbicum*) dels pobles i ciutats de Catalunya, Balears i País Valencià. El projecte es va iniciar l'any 2007 i des de llavors, el total acumulat de nius censats supera el quart de milió, essent el 2022 l'any en què se n'han comptat més (26.812).

Títol: *Canvis a l'ecologia de la parada durant la migració prenupcial per Illa de l'Aire (Menorca, Illes Balears).*

Autories: *Sara Malagarriga Albreda (sara.albreda@gmail.com) UB; Carles Barriocanal (carles.barriocanal@ub.edu) UB; Anna Garcia-Tortosa (anna.g.tortosa@gmail.com) UAB – ICTA; David Robson (drbn@yahoo.com) ICO; Raül Escandell (raulescandell@gmail.com) SOM; Santi Catchot (scatchot@gmail.com) SOM; Gabriel Gargallo (anella@ico.cat) ICO; Òscar Garcia-Febrero (oscargfebrero@gmail.com) SOM.

Adreça de contacte: anna.g.tortosa@gmail.com

Període de realització: 1995-En curs

Resum: Un dels efectes del canvi climàtic ha estat l'avenç de la primavera a les latituds mitjanes, i per tant l'avenç del període reproductor de les aus que hi habiten. En el cas de les migradores s'ha mostrat que arriben abans a les àrees de reproducció per adaptar-se a l'avenç de la temporada. En conseqüència, s'ha produït un avenç en la fenologia de la migració als llocs de parada del recorregut migratori. Estudis duts a terme a l'oest peninsular han mostrat que, a la primavera, els individus d'Acrocephalus scirpaceus romanen menys dies a la zona de parada i, alhora, augmenten lleugerament de pes, optimitzant així aquesta part del procés migratori. En aquesta comunicació es presentaran les dades relatives al pas migratori per Illa de l'Aire (Menorca, Illes Balears), on des de 1993 s'ha implementat un monitoratge d'aus en migració prenupcial mitjançant l'anellament científic (Projecte *Piccole Isole*).

S'ha analitzat la durada de la parada i la variació de pes per a 20 espècies migradores amb més dades de recaptures, durant el període 1995-2021, en el transcurs de la campanya Piccole Isole que opera des de principis d'abril fins a mitjans de maig (45 dies). Els resultats mostren com durant aquests 27 anys hi ha hagut canvis significatius en la durada de la parada i en l'augment/disminució de pes. El patró general determina que hi ha un augment dels dies de parada i pel que fa al pes sembla que hi ha hagut un lleuger increment al llarg dels anys. L'anàlisi intraespecífica ha mostrat una variabilitat elevada de resultat en funció de l'espècie. Les dades obtingudes s'ajusten a estudis similars en què també s'han observat canvis en l'ecologia de la parada en passeriformes en migració prenupcial.

Títol: *La Comunitat Valenciana como a destinació per al turisme ornitològic*

Autories: *Virgilio Beltrán Jordá (virgilibel@gmail.com) Asociación de Guías de Birding de la Comunidad Valenciana; *Yanina Maggiotto (birdingcv@gmail.com) Asociación de Guías de Birding de la Comunitat Valenciana.

Adreça de contacte: virgilibel@gmail.com

Període de realització: 2015-En curs

Resum: La situació geogràfica i les condicions orogràfiques i biogeogràfiques de la Comunitat Valenciana afovoreixen la aparició d'hábitats molt diversos amb una alta biodiversitat.

Les aus, amb més de 350 especies citades, constitueixen un dels grups més atractius i converteixen aquest territori en un destí potencial per al turisme ornitològic o birdwatching.

En aquesta prsentació farem un repás d'aquest potencial i dels esforços que s'han fet des de les diferents administracions per potenciar aquest sector amb la col·laboració de la Asociació de Guies de Birding de la CV.

Per últim, caracteritzarem les diferents tipologies de turistes/clients i de productes/serveis que en aquest moment constitueixen aquest sector.

Títol: *Dermatornitologia: posant-nos en la pell dels ocells*

Autories: *ramon grimalt (ramongrimalt@gmail.com) UIC-Barcelona.

Adreça de contacte: ramongrimalt@gmail.com

Període de realització: 2021-En curs

Resum: L'apassionant estudi de l'ornitologia, la necessitat urgent d'aprendre de forma ràpida, i les tecnologies aplicades a la docència m'han fet replantejar els sistemes d'estudiar i ensenyar la dermatologia.

Similituds entre la dermatologia i l'ornitologia

Realment hi ha molts sistemes d'estudi i innombrables mètodes de docència, però els que portem anys al món de l'ensenyament tenim clar que alguns ens resulten útils i d'altres no.

Durant les primeres classes que imparteixo de Dermatologia a la UIC-Barcelona, convido un alumne a sortir a la pissarra ia descriure algun cas clínic.

Inevitablement, l'alumne comença la seva descripció, intentant trobar la lesió elemental i buscant un llenguatge molt dermatològic per comentar el que veu: «veig unes pàpules eritematoses…», comenten de vegades, d'altres de manera molt menys sofisticada: «veig unes lesions dermatològiques…».

De vegades els porta anys adonar-se que, en general, els dermatòlegs realitzem diagnòstics, no per la descripció de les lesions elementals, com es podria suposar, ja que dediquem una part important del nostre temps docent a puntualitzar com són i com es classifiquen, sinó per l'entorn.

L'entorn del pacient

A què ens referim a parlar de l'entorn?

Anomenem entorn, per dir-ho d'alguna manera, allò que envolta el pacient. Posem un exemple simple en el diagnòstic d'un acne: si jo em centro en la descripció de la lesió elemental, pot variar de forma enorme i em pot certament confondre.

Si el pacient ha passat la tarda davant del mirall esprement els seus grans, veurem excoriacions i eritema, si s'ha aplicat una pomada greixosa durant setmanes potser vegem només microquistes, si ha pres amoxicilina per tractar una faringo-amigdalitis concomitant, no veuré ni

una pústula , si porta dies aplicant peròxid de benzoil de forma generosa veurem un eritema generalitzat amb zones eccematoses, però el diagnòstic segueix sempre sent acne.

Com realitzem en realitat aquest diagnòstic?

Per l´entorn. Si jo tinc una pacient que és una noia de 13 anys que porta 2 anys amb una malaltia que li afecta la pell de la cara, sense que ningú no afegeixi res més a la seva descripció dermatològica, el meu cervell, organitzat en algorismes automàtics generats pels centenars de pacients vistos, em suggereix de manera clara: podria ser un acne.

Després, observant les lesions elementals, és clar, busco confirmar o descartar la hipòtesi generada de forma intuïtiva, gairebé immediata, pel meu sistema cognitiu.

Podríem citar múltiples exemples de malalties que veiem i que el seu aspecte canvia de manera notable, però «l'entorn» ens permet fer el diagnòstic. Una atòpia, una psoriasi, una dishidrosi, una hidrosadenitis supurativa, per posar-ne alguns exemples.

Moltes vegades els dermatòlegs, abans que el pacient inicii les seves explicacions, ja hem realitzat el diagnòstic i per delicadesa mèdica permetem que el pacient ens expliqui allò que ell interpreta que pot ser el motiu del que li passa.

Sovint, sense que el pacient arribi a seure, diagnostiquem dermatitis seborreiques, acnes, alopècies, psoriasi, rosàcies, queratosis actíniques i moltes més malalties comunes i que poden representar un 80% dels nostres malalts.

Feu la prova, feu un joc en un dia de consulta normal per intentar identificar el motiu de la consulta abans que el pacient se senti o comenci a explicar. Quedaran esbalaïts de la nostra capacitat d'observació, deducció i de com la nostra intuïció mèdica (per repetició constant de les malalties comunes a les consultes) ens permet avançar-nos al diagnòstic gairebé sense observar la pell dels nostres sorpresos pacients.

En ornitologia el procés funciona de manera semblant. En començar a observar aus, el que volem és poder identificar l'ocell que veiem a partir de la forma del bec, o si l'ocell en observació té un pili d'un color diferent del bisbe, o si les plomes primàries es mantenen separades de les aus secundàries o tenen un to lleugerament més bru que les plomes cobertores, o si el polze està en angle recte.

Més tard sortim al camp, amb un ornitòleg expert i de lluny se'ns creua

un ocell que per a nosaltres no és més que un petit puntet marró a l'horitzó.

El nostre company, mestre, formador, guia, truquin com vulguin a la persona que ens acompanya a veure aus, declama, per exemple, sense vacil·lar: «és un cua-roja tizón (*Phoenicurus ochruros*)».

Nosaltres ens quedem amb la boca oberta, esbalaïts, al·lucinats de la seva capacitat d'observació ultra telescòpica! – com diantres ha estat capaç de veure'l el bec, la forma, els colors, l'ull, les primàries, les celles, si hi ha més de 400 tipus d'aus per identificar a la nostra geografia?

La solució és simple i molt dermatològica. El mestre ornitològic ha fet servir el mateix sistema que fem servir nosaltres amb els nostres anys d'experiència en veure malalts de la pell: l'entorn.
Si un estudiant de Dermatologia davant d'una pàpula excoriada en una nina intenta pensar en les 220 malalties del seu manual de dermatologia, i el dermatòleg només dubta entre liquen pla o escabiosi, al camp la situació és la mateixa. L'ornitòleg experimentat coneix la migració i sap de memòria al mes de febrer quins ocells han marxat a Àfrica per passar un hivern més temperat. L'ornitòleg coneix els hàbits circadians, alguns ocells només es mouen al clarejar, o de nit. L'ocell el vam veure en una zona boscosa (vam descartar tots els ocells aquàtics i els grans rapinyaires).

L'ocell es va posar entre les branques o es va dirigir al cim de l'arbre, els ocells tendeixen a comportar-se de manera semblant pel que fa als posadors. I després d'aquest exercici al nostre mestre ornitòleg, en realitat només li queden 4 o 5 opcions de les 400 aus que tenim a la nostra guia. Si a sobre podeu sentir, encara que sigui de lluny, el reclam o intueix una mica el color d'alguna part de l'au, ja té el diagnòstic precís.

Als ulls de l'estudiant d'Ornitologia, el procés és gairebé màgic, igual que als nostres pacients quan diagnostiquem un eritema fix pigmentari els pot semblar ciència-ficció.

<u>Com es pot millorar aquesta situació?</u>

Potser hauríem de modificar els nostres sistemes d'estudi o almenys canviar l'ordre en què estudiem les coses.

Si ensenyéssim Dermatologia Topogràfica (de fet, recordo fa anys un fantàstic manual de dermatologia d'urgències per a residents que organitzava els seus capítols per la localització de la lesió a estudiar).

En lloc de parlar de malalties o de grups de malalties: «avui toca malalties ampul·loses autoimmunes», «avui parlem de psoriasi i dermatitis seborreica»; imagineu-vos que donéssim classe per zones anatòmiques: «avui ens centrem a la mà; quines malalties podem veure per ordre de freqüència al dors de les mans?, entre els dits?, als palmells?», «avui considerarem dermatosi de localització facial, de més a menys freqüent què és el que trobem a la cara dels nostres pacients?».

Possiblement, al final del curs els estudiants tindrien clar, com a mínim, les malalties més comunes que de forma més habitual apareixen a cadascuna de les zones anatòmiques, i després amb la descripció de les lesions elementals només els quedaria confirmar o descartar la malaltia que han estat observant.

Si no ho fem així, els metges no dermatòlegs necessitarien anys d'experiència per poder arribar a aquestes conclusions: si observo vermellesa a les galtes, cal que m'ensenyin que la rosàcia és molt més habitual que el lupus o una porfíria. I no he de demanar un estudi d'autoimmunitat o porfirines a tots els meus pacients afectes de cara vermella!

En ornitologia crec que el sistema també ha de ser modificat, en lloc de fer servir guies d'identificació d'aus, el més útil seria estudiar el comportament i la distribució de les aus. Unes guies que ens indicaran com actuen els ocells, en quins mesos, a quines zones, i de quina manera els podem observar. Si passegem per una roureda al mes de març, a 1.200 m d'altitud i un ocell surt de la branca d'un arbre i es col·loca en una altra branca, el més comú és que sigui un…

Aquí els deixo doncs les reflexions d'un dermatòleg amb certa experiència en la docència i d'un ornitòleg R1. Desitjo que els siguin útils o que els despertin una nova passió, tal com m'ha passat a mi!

PÒSTERS

Títol: *Monitoreig acústic passiu del bitó: un mètode repetible, barat i comparable per estudiar espècies críptiques*

Autories: *Robert Manzano-Rubio (robert.manzano@ctfc.cat) Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC); *Cristian Pérez-Granados (perezgranadosc@hotmail.com) Departament d'Ecologia, Universitat d'Alacant; Lluís Brotons (lluis.brotons@ctfc.cat) Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF); Eduardo Soto-Largo (eduardo.sotolargo@gmail.com) OIKOS Consultores & Medio Ambiente S.L.; Gerard Bota (gerard.bota@ctfc.cat) Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC).

Adreça de contacte: robert.manzano@ctfc.cat

Període de realització: 2021-En curs

Resum: El monitoreig acústic passiu és una tècnica en alça per fer seguiment d'aus. L'ús de programes informàtics capaços de detectar automàticament cants d'ocells permet reduir significativament el temps d'anàlisi. En aquest treball avaluem l'ús de la gravadora de baix cost Audiomoth per realitzar el seguiment del bitó, una espècie en perill d'extinció a Espanya. En total, es van monitoritzar 17 aiguamolls potencials per l'espècie a Navarra. A més, vam evaluar l'eficàcia de BirdNET i Kaleidoscope Pro per a detectar els cants i la presència de bitó. El percentatge de cants i presències detectades automàticament va ser comparat amb una anotació manual de 205 gravacions. L'espècie va ser gravada de manera efectiva (50% dels cants emesos reals) fins a 800-900 m de distància i, detectada automàticament, fins els 600-700 m. BirdNET i Kaleidoscope Pro van ser capaços de detectar l'espècie en un 93,7% i 98,4% de les gravacions en la que era present, respectivament, i van detectar el 76 i 78% dels cants, respectivament. El nostre estudi demostra la capacitat del monitoreig acústic passiu per detectar el bitó a grans distàncies i el potencial d'aquesta tècnica per establir un sistema de seguiment estandarditzat. Un únic Audiomoth podria ser suficient per detectar la presència de l'espècie en aiguamolls de fins a 150 ha. El nostre estudi també demostra la utilitat del monitoreig acústic passiu, juntament amb l'ús de reconeixedors automàtics, com un mètode precís, repetible, barat i d'alta efectivitat per realitzar el seguiment del bitó a gran escala espacial i temporal. Futurs estudis haurien d'aprofundir en aspectes de millora d'un protocol concret (p.e. número de dies i període de gravació òptims) i avaluar el potencial d'alguns índexs acústics per estimar l'abundància de l'espècie (no només presència) o la detecció conjunta amb altres espècies d'interès de conservació.

Títol: *Projecte Mussols; 12 anys de Foment, estudi, difusió i conservació dels rapinyaires nocturns a València.*

Autories: *Marta Romero Gil (Universidad de Alicante, Campus San Vicente del Raspeig, Edificio Ciencias III 03080 Alicante y Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Grupo de Zoología de Vertebrados, Universidad de Alicante y Societat Valenciana d'Ornitologia; Antonio Pérez Torres (Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Societat Valenciana d'Ornitologia; Valentín Moreno Villodre (Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Societat Valenciana d'Ornitologia; Alejandro Alamán Requena (Bar ilan university, Ramat Gan, 5290002, Israel y Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Goodman faculty of Life Science, Bar Ilan University y Societat Valenciana d'Ornitologia.

Adreça de contacte: marta.rgil@gmail.com

Període de realització: 2010-En curs

Resum: En el 2010, la Societat Valenciana d'Ornitologia (S.V.O) va començar un projecte amb aus nocturnes (el "Projecte Mussols") que inclou actuacions amb diverses espècies de rapinyaires nocturns i sabocs. El projecte s'emmarca a la Província de València, focalitzant algunes actuacions en diferents localitats segons les espècies. L'objectiu principal del projecte se centra en conservar i estudiar les aus nocturnes del nostre territori a través de diverses actuacions: censos i estudis amb anellament científic, accions de divulgació (xarrades, cursos i tallers d'educació ambiental) i actuacions directes de conservació (projectes de reforçament poblacional, alliberaments d'exemplars de Centres de Recuperació mitjançant hackings i col·locació de caixes i/o cistelles niu) fomentant en cadascun d'ells la participació activa dels ciutadans a través del voluntariat ambiental.

Dins de totes les activitats, el gruix dels treballs l'ocupen els alliberaments d'Òliba comuna (*Tyto alba*) i de Mussol comú (*Athene noctua*) mitjançant la tècnica del hackings (criança campestre), la col·locació de caixes per a totes dues espècies i per a Xot euroasiàtic (Otus scops) i l'anellament en migració del Saboc coll-roig (*Caprimulgus ruficollis*) i del Enganyapastors (*Caprimulgus europaeus*). Al llarg d'aquests 12 anys, s'han alliberat 99 polls d'Òliba i 141 polls de mussol mitjançant el hackings (fent un total de 25 i 24 alliberaments respectivament); esta tècnica afavoreix la reinserció dels exemplars en el medi natural amb garanties d'èxit. Per part seua, s'han col·locat 14 caixes per a Mussol, 31 per a Òlibes (incloent les caixes d'alliberament) i més de 60 per a xot. En línies generals, al llarg d'aquests anys hem donat a conèixer un poc més a aquests rapinyaires nocturns, hem millorat el coneixement sobre ells en el nostre territori i hem sensibilitzat a la població sobre els seus problemes de conservació, implicant a propietaris i a la població local en les activitats realitzades.

Títol: *L'antic dipòsit controlat de la Vall de Joan: interpretant la restauració a través de la distribució dels ocells*

Autories: *Rafael González de Lucas (gonzalezdrf@diba.cat) Servei de Gestió de Parcs Naturals, Diputació de Barcelona, Barcelona; Claudio Açaí Bracho-Estévanez (claudio.bracho@uca.es) Departamento de Biología, IVAGRO, Universidad de Cádiz, Campus Río San Pedro –Puerto Real, Cádiz; Emilio Valbuena-Ureña (valbuenaue@diba.cat) Servei de Gestió de Parcs Naturals, Diputació de Barcelona, Barcelona.

Adreça de contacte: claudio.bracho@uca.es

Període de realització: 2015-En curs

Resum: Fins el 2006 l'activitat del dipòsit controlat de la Vall de Joan, al Parc del Garraf, va representar un impacte molt important pels ecosistemes del massís, i encara avui, clausurat i en vies de restauració paisatgística, ocasiona importants problemes de gestió pel parc. No obstant, després d'un període d'inactivitat en la restauració de l'espai, algunes espècies d'ocells de gran interès en conservació a nivell regional han ocupat aquest territori. Algunes d'elles, com la cogullada fosca i el trobat, el cruixidell o el tallarol trencamates, estan especialment vinculades a l'existència d'espais oberts amb vegetació ruderal, i són molt escasses a la regió.

En aquest estudi comparem la distribució actual (2022) d'algunes espècies d'ocells diagnòstiques de l'espai, amb l'estudiada el 2015 (González de Lucas, R. i Calaf, J., 2018). Aquest estudi permet comparar l'ocupació que les diferents espècies d'ocells fan de l'espai, així com avaluar si algunes de les actuacions realitzades des de 2019 poden haver contribuït a la rarefacció o augment de les aus avaluades.

Títol: *Parcs urbans vs refugis d'avifauna: el cas del Parc El Canyar de les portelles (Mutxamel, Alacant)*

Autories: *María Vera González (mariavegonz@gmail.com) SEO-Birdlife; Antonio Zaragozi LLenes (tonizaragozi@yahoo.es) SEO-Birdlife; Miguel Sabio Manzaneda (miguelcompac@gmail.com); Sara Molina Bernabeu.

Adreça de contacte: mariavegonz@gmail.com

Període de realització: 2022-2022

Resum: Aquest es un parc urbà on nombroses plantes, ofereixen els seus fruits com aliment a les aus. L'equip format per Toni Zaragozí, anellador científic d'aus i els tècnics María Vera, Miguel Sabio i Sara Molina, juntament amb l'àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Mutxamel, han dut a terme un projecte de creació d'estació d'anellament d'esforç constant, amb metodologia Passer, de SEO-BIRDLIFE, amb 48 metres de xarxes en què s'han pres dades i realitzat educació ambiental durant 13 sessions entre març i juny de 2022.
Els resultats han estat sorprenents:

- 179 individus anellats, de 17 espècies, amb una mitjana de 14 individus/sessió i un índex de Shannon de 3,32.

- Les 4 espècies més capturades són: teuladí comú, tallarol de casquet, merla comuna i tallarol de cap negre. Encara que també s'han anellat tórtora turca, papamosques gris, puput, pit-roig, coeta blanca, estornell negre, capellà, gafarró, verderol i cadernera. Totes estan relacionades amb hàbitats d'origen antròpic.

- L'equip va poder capturar, anellar i alliberar espècies en plena migració com el tallarol de garriga, el mosquiter de passa i mastegatatxes.

- Un 35% eren juvenils o nascuts aquesta primavera.

- A més, s'han observat gran quantitat d'espècies en vol tant dins del parc com als voltants, destacant la blanca, el xoriguer comú i la cotorra de Kramer (EEI).
Conclusions:

- El parc és ric en "Biodiversitat".

- El parc actua com a zona de refugi per a gran quantitat d'aus en formar una "illa de biodiversitat".

- Hi ha reproducció i cria al parc de 8 espècies: teuladí comú, capellà, verderol, gafarró, merla comuna, tallarol de casquet, tallarol de cap negre i estornell negre, a més de ser un refugi per a l'avifauna urbana.

- S'ha fet educació ambiental a 68 persones, 47 adults y 21 xiquets/es.

Títol: *Xarxes que salven aus en pistes de pàdel*

Autories: *Antonio López Alabau (lopez_antala@gva.es) Agent Mediambiental GVA; *Ignacio Sendra Pérez (sendra_ign@gva.es) Agent Mediambiental GVA; *Pablo Ruiz Pallardó (ruiz_pabpal@gva.es) Agent Mediambiental GVA; *Óliver Gimeno Gómez-Zurdo (gimeno_oli@gva.es) Unitat d'Espais Naturals GVA.

Adreça de contacte: pablo-rupa89@hotmail.com

Període de realització: 2020-En curs

Resum: Vidrieres en espais oberts poden resultar imperceptibles a les aus en vol. La col·lisió sol resultar en la mort de l'au. Les possibles solucions es resumeixen a col·locar sobre el vidre elements visibles que no deixen buits horitzontals majors d'uns 10 cm. Els més utilitzats fins ara han sigut tires verticals de vinil adhesiu, cordes o pintura. Està demostrat que els adhesius de siluetes d'aus no funcionen a causa dels grans buits que queden sense cobrir.

Al març de 2020, l'associació conservacionista Adensva va detectar acumulació d'aus mortes en pistes de pàdel durant el confinament, en estar suspeses temporalment les labors de neteja. Arran d'això, va denunciar els fets davant Fiscalia i Generalitat Valenciana. Agents Mediambientals van realitzar les primeres inspeccions, i a través d' APAMCV es va sol·licitar que es feren extensives a tota la Comunitat Valenciana. Des de la Conselleria competent en medi ambient es va elaborar un protocol, donant instruccions als Agents perquè s'inspeccionaren totes les pistes a fi de realitzar una avaluació detallada de la problemàtica.

Per a la cerca de solució es va dialogar entre tècnics de les Conselleries competents en medi ambient i esports, Agents Mediambientals, Adensva, la Federació de Pàdel de la Comunitat Valenciana, empreses del sector i l'Ajuntament de Venta del Moro. Com a resultat, es va obtindre una innovadora mesura satisfactòria per totes les parts. El sistema consisteix a cobrir tota la superfície envidrada amb xarxa de nylon blanca amb llum de malla 10x10 cm, compatibilitzant els objectius de fer visible el vidre a les aus, la seguretat de jugadors davant un trencament del vidre, i la possibilitat de desmuntar-ho en cas de retransmissió. Han sigut implantades en nombroses pistes de pàdel valencianes amb resultats òptims. L'objectiu últim és aconseguir la seua instal·lació generalitzada.

Títol: *Situación de la grajilla (Corvus monedula) en la Meseta de Requena-Utiel*

Autories: *Francisco Javier Armero Iranzo (armeroiranzo@yahoo.es) Societat valenciana d'Ornitologia; *Pablo Ruiz Palllardó (pablo-rupa89@hotmail.com) Societat Valenciana d'Ornitologia; *Iván Moya Antón (ivanmoan@hotmail.com) Societat Valenciana d'Ornitologia; *Antonio López Alabau (tonilopezala@yahoo.es) Societat Valenciana d'Ornitologia.

Adreça de contacte: armeroiranzo@yahoo.es

Període de realització: 2019-2020

Resum: Durante 2019 y enero y febrero de 2020 se lleva a cabo un estudio sobre la situación de la grajilla occidental (*Corvus monedula*) en la comarca valenciana de la Meseta de Requena-Utiel. Se realizan censos en las áreas más adecuadas y se comprueba la presencia de 51-59 parejas reproductoras distribuidas únicamente en los municipios de Requena y Utiel. La grajilla presenta un patrón de reproducción semicolonial, con 13 pequeñas colonias de cría de hasta 8 parejas (80-83%) y 10 parejas que lo hacen de manera aislada (17-20%). El hábitat de cría más habitual es de rambla en entorno agrario (93-97%), por delante de cantera en mosaico agroforestal (3-7%). El sustrato de cría más utilizado son los taludes naturales (64-71%), seguido por los puentes de carreteras (27-30%) y las canteras (3-7%). Se ha confirmado un solo dormidero comunal en la comarca, situado en el casco urbano de Requena, con un censo máximo de 161 individuos durante el invierno. Se comprueba una reducción geográfica de área de cría de 15 cuadrículas de malla de 10x10 km en que lo hacía a mediados de los años 80 del pasado siglo a apenas 5 en que lo hace en la actualidad. Los principales factores de amenaza que condicionan su futura viabilidad en la comarca estriban en los cambios en el paisaje agrario tendentes a una viticultura intensiva, en la caza y en la electrocución en tendidos eléctricos peligrosos. Se proponen medidas de conservación relacionadas con dichos factores; y en concreto: la supresión de la grajilla como especie cinegética en la Comunitat Valenciana (de momento la Generalitat Valenciana ya ha establecido una prohibición temporal de su caza durante la temporada 2022-2023 y prorrogable anualmente), la corrección de los tendidos eléctricos peligrosos y la aplicación de un Plan de Acción adecuado para la nueva Reserva de la Biosfera del Valle del Cabriel en lo que respecta al área de distribución que ocupa la mayor población de grajilla localizada.

Títol: *El vencejo pálido (Apus pallidus) en los cascos urbanos de Requena y Utiel (Valencia)*

Autories: *Francisco Javier Armero Iranzo (armeroiranzo@yahoo.es) Societat valenciana d'Ornitologia; *Pablo Ruiz Palllardó (pablo-rupa89@hotmail.com) Societat Valenciana d'Ornitologia.

Adreça de contacte: armeroiranzo@yahoo.es

Període de realització: 2015-2015

Resum: Se estudia la presencia reproductora del vencejo pálido (*Apus pallidus*) en los cascos urbanos de Requena y Utiel (Valencia). El objetivo principal es aclarar su posible estatus nidificante, ya que hasta la fecha se consideraba ave exclusivamente migrante en estos municipios. Entre los meses de junio a octubre de 2015 se realizaron recorridos y esperas al amanecer tratando de avistar ejemplares en vuelo, localizar sus colonias de cría y cuantificarlas. Se tomó nota de la distribución de los puntos de cría en el entramado urbano, el emplazamiento de los nidos en los edificios y la caracterización de las construcciones ocupadas. En Utiel tan sólo se avista un ejemplar en vuelo, no pudiéndose confirmar su posible nidificación. En Requena se localizan 88-93 parejas reproductoras repartidas en 8 colonias. De 63 parejas de ellas, en las que se estudia con detenimiento el proceso reproductor, se confirma la realización de segundas puestas en el 49,2% de los casos. La presencia reproductora del vencejo pálido en Requena se alargó hasta la última semana de octubre. Se estima una proporción del 5 al 7% de vencejos pálidos frente al 93 al 95% de vencejos comunes, aproximadamente. La especie selecciona construcciones con huecos en los aleros de los tejados para ubicar sus nidos (principalmente entre teja y teja o bajo teja, con un 77,8% del total de nidos considerados). Además, parece mostrar cierta predilección por los viales principales próximos a espacios abiertos. El principal factor de amenaza lo constituye la desaparición de huecos apropiados de nidificación debido a obras de reforma en edificios antiguos, por lo que se propone la promulgación de ordenanzas municipales con recomendaciones como mantener orificios bajo los aleros para permitir el acceso a las cavidades de nidificación; evitar los trabajos de restauración de fachadas y tejados durante la época de cría; o la instalación de cajas-nido en lugares apropiados.

Títol: *Patró dels atropellaments d'Òliba comuna (Tyto alba) a la Província de València durant el període 2009-2022.*

Autories: *Antonio Pérez Torres (Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Societat Valenciana d'Ornitologia; Marta Romero Gil (Universidad de Alicante, Campus San Vicente del Raspeig, Edificio Ciencias III 03080 Alicante y Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Grupo de Investigación de Zoología de Vertebrados, Universidad de Alicante y Societat Valenciana d'Ornitologia; Valentín Moreno Villodre (Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Societat Valenciana d'Ornitologia; Alejandro Alamán Requena (Bar ilan university, Ramat Gan, 5290002, Israel y Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Goodman faculty of Life Science, Bar Ilan University y Societat Valenciana d'Ornitologia.

Adreça de contacte: atu_85@hotmail.com

Període de realització: 2016-En curs

Resum: Als últims anys, els atropellaments d'Òliba comuna (*Tyto alba*) s'han convertit en un factor de mortalitat preocupant; algunes dades apunten que fins al 40% dels juvenils poden morir atropellats al seu primer any.

En aquest treball, s'ha fet una anàlisi preliminar dels atropellaments d'Óliba registrats a la província de València amb l'objectiu d'analitzar la mortalitat associada als atropellaments al nostre territori i la seua distribució espai-temporal per tal d'establir directrius que ajuden a minimitzar aquest impacte.

Hem comptat amb 145 dades d'atropellaments; més de 100, han ocorregut en els últims 7 anys (2015-2021). El període 2015-2018 acumula el major nombre, amb 78 atropellaments en 4 anys. Els registres s'acumulen d'octubre a febrer. En aquest període, els territoris estan menys definits i rebem exemplars dispersants; els moviments de les òlibes són menys concentrats i més irregulars i, per tant, els atropellaments ocorren de manera dispersa i no es reflecteixen punts negres. No obstant, les col·lisions ocorren quasi exclusivament en zones costaneres (les comarques de València, L'Horta Sud, L'Horta Nord i La Ribera Baixa acumulen el 72,4%) i la major part es localitza en vies d'alta velocitat (autopistes i autovies) o carreteres comarcals lligades a aiguamolls com l'Albufera (CV401 i CV500) i la Marjal dels Moros (CV309).

Encara que el nombre de dades i la seua qualitat no permet una anàlisi més fi, la imatge que projecten ens permet establir àrees i vies crítiques per a l'espècie en una franja temporal concreta. Aquestes sèries de dades, endemés, poden reflectir l'estat propi d'una població ajudant a predir possibles declivis (p.ex., a Alacant on els registres d'atropellament s'han reduït a 0). Dur a terme el registre i anàlisi dels atropellaments pot ajudar a detectar patrons a una escala més fina i a avaluar tendències poblacionals.

Si vols aportar dades al projecte: projectemussols.svo@gmail.com; WhatsApp: 620688409.

Títol: *Primeres dades d'Òliba (Tyto alba) alimentant-se de cranc de riu americà (Procambarus clarkii)*

Autories: *Manu Polo Aparisi (manupolocisticola@gmail.com) SVO.

Adreça de contacte: manupolocisticola@gmail.com

Període de realització: 2022-2022

Resum: Es presenten les primeres dades documentades d'alimentació d'òliba sobre el cranc de riu americà, una espècie molt abundant en marjals i arrossars que, fins i tot formant part habitual de la dieta de gran quantitat d'espècies (ardeids, gavines, mamífers com rabosses), encara no havia estat registrada en la dieta de l'òliba. Les preses van ser trobades al gener de 2022 a l'interior d'una vintena d'egagròpil.les localitzades en diversos posadors d'òliba en la marjal de L'Albufera. Els posadors estaven ocupats simultàniament per diverses òlibes, la qual cosa suggereix que les preses podrien haver estat capturades per més d'un individu. Les restes es trobaven fortament fragmentats, encara que també es van trobar parts (diverses potes i una pinça) intactes. Les restes localitzades podrien procedir d'un mínim de 7 crancs diferents, la qual cosa suggereix una certa freqüència en el comportament predador sobre aquesta espècie per les òlibes de la zona.

Es tracta del primer registre documentat de predació d'òliba sobre cranc de riu, una presa potencial abundant en l'àrea d'estudi que podria suplir a preses més habituals en jornades amb males condicions meteorològiques (vent o pluja), quan la captura d'altres preses resulta difícil i el cranc es converteix en una de les poques preses disponibles.

Títol: *L'òliba comuna (Tyto alba) a la comarca de l'Horta Nord (València): distribució i evolució de la seua població.*

Autories: Antonio Pérez Torres (Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Societat Valenciana d'Ornitologia; Alejandro Alamán Requena (Bar ilan university, Ramat Gan, 5290002, Israel i Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Goodman faculty of Life Science, Bar Ilan University i Societat Valenciana d'Ornitologia Valentín Moreno Villodre (Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Societat Valenciana d'Ornitologia; Marta Romero Gil (Universidad de Alicante, Campus San Vicente del Raspeig, Edificio Ciencias III 03080 Alicante i Carrer del Pintor Velázquez, 3, 46100 Burjassot, Valencia) Grupo de Investigación de Zoología de Vertebrados, Universidad de Alicante i Societat Valenciana d'Ornitologia.

Adreça de contacte: atu_85@hotmail.com

Període de realització: 2015-En curs

Resum: Les terres agrícoles constitueixen per a moltes espècies d'aus un espai on viure però molt dinàmic i que canvia constantment, obligant-les a adaptar-se o desaparèixer-hi. L'òliba comuna és una espècie molt lligada als cultius i, en els últims anys, ha patit una regressió generalitzada al continent europeu degut, principalment, a la falta d'aliment per la regressió d'aquest tipus d'hàbitat junt als canvis d'ús del sòl i l'ús de rodenticides es aquests espais antropizats.

La comarca de l'Horta Nord, regió tradicionalment dedicada a l'agricultura, constitueix un dels pocs espais on l'òliba ha trobat un lloc on romandre com a reproductora a la nostra regió. Però els canvis de cultiu i la pressió urbanística han minvat el seu hàbitat.

En aquest treball s'ha estudiat la distribució i evolució de l'òliba al període 2015-2021 a l'Horta Nord mitjançant sondejos bianuals. Es va dividir el territori en 30 quadrícules de 2,5x2,5km i en cadascuna, en funció de la grandària, se seleccionaven un o dos punts d'escolta-observació fent en total 52 punts de mostreig. Al primer sondeig de 2015 obtinguérem 8 positius; als darrers sondejos, ja amb l'experiència prèvia, els positius augmentaren a 13 en 2017 i 15 en 2019 i 2021. L'estabilització de les dades en 2019-2021 pot estar indicant que hem arribat a una correcta estima del nombre de parelles de l'espècie a la comarca.

Endemés, sobre la base dels resultats obtinguts entre 2015-2019 i la disponibilitat d'hàbitat òptim per a l'espècie (tret amb anàlisis cartogràfics), s'han proposat àrees prioritàries per a la realització d'actuacions de conservació.

Conèixer la distribució d'òliba i els espais prioritaris ha resultat essencial per a poder focalitzar les activitats de conservació que es fan per a l'espècie a l'Horta Nord. El mostreig bianual permetrà monitoritzar l'evolució de la població d'òliba a llarg termini en aquest territori.

Títol: *Falconiformes de la ciudad de València.*

Autories: *Francisco Javier García Gans (javigans@estudiverd.es) SVO; Francisco José Catalá Iborra (francatala#estudiverd.es) ESTUDIVERD, S.L.

Adreça de contacte: fjggans@gmail.com

Període de realització: 1995-En curs

Resum: Se muestra información sobre la evolución del cernícalo vugar (*Falco tinnunculus*) en el área urbana y periurbana de la ciudad de Valéncia entre los años 1995-2022, se compara la distribución e incremento de su población, de igual modo se aporta infomación sobre la dieta y curiiosidades de algunos ejemplares, megaespecializados en la captura de quirópteros o de aves de jaula, así como la predación de picudo rojo. En el caso del halcón peregrino (Falco peregrinus brookei) se muestran los resultados del proyecto de reintroducción entre los años 2007 al 2009 y cuales son los datos que tenemos en la actualidad sobre el asentamiento de varias parejas en la ciudad y cuales son las principales presas.

Títol: *Cens hivernal d'Arpellot de marjal (Circus aeruginosus) en ajocadors en zones humides de València*

Autories: *Pedro A. del Baño Moreno (C/ Pintor Velázquez, 3 Burjassot (Valencia)) Societat Valenciana d'Ornitologia (SVO).

Adreça de contacte: lapla11@hotmail.com

Període de realització: 2000-En curs

Resum: L'Arpellot de marjal és una espècie associada a les zones humides. La població reproductora a València és molt reduïda, però a l'hivern presenta una població molt nombrosa i per això es vol conéixer la seua població hivernant, així com la seua evolució en el temps.

Es realitza un mètode de cens que pretén comptabilitzar els exemplars hivernants dels aiguamolls de València. Durant el dia campegen per diferents llocs: cultius de secà, canyissars, arrossars... però al capvespre s'en van a dormir a les mates de vegetació palustre, formant adormidors que poden ser molt nombrosos, com és el cas de l'Albufera. Per a comptabilitzar-los, els observadors es situen en diferents punts i compten els exemplars que s'ajoquen als dormidors. Aquest mètode de cens es realitza al gener, que és quan es troba el nombre més gran d'exemplars en les zones humides valencianes en general i en l'Albufera en particular.

A l'any 2000 es va posar en marxa aquesta metodologia de cens i després de quasi 20 anys, s'ha comprovat que la població hivernant ha anat augmentant progressivament, especialment a L'Albufera. En aquest espai, al primer any la població es trobava al voltant dels 150 exemplars fins als aproximadament 400 exemplars que s'observen actualment. Per tant, es considera al P. N. de l'Albufera, junt amb el P. N. del Delta de l'Ebre, com la zona humida més important del litoral mediterrani espanyol per a la hivernada de l'espècie.

Aquest augment d'exemplars es pot deure al fet que en els darrers anys la reproducció en els seus llocs de cria ha sigut favorable. La continuïtat dels cens ens mostrarà com serà l'evolució de la població hivernant en les zones humides de València.

Títol: *Estudi de l'exposició a insecticides Neonicotinoids en Cavaller (Coracias garrulus) i Xoriguer (Falco tinnunculus) d'Elx (Alacant)*

Autories: Marina Klaas Fábregas (mklaasfabregas@gmail.com) Universidad de Murcia; *Pilar Gómez Ramírez (pilargomez@um.es) Universidad de Murcia; Jesús Alfonso i Prieto (sioanellament@gmail.com) Societat Ilicitana d'Ornitología; Isabel Garrido (isabel.garrido3@carm.es) Instituto Murciano de Investigación y Desarrollo Agrario y Medioambiental (IMIDA); Juana Cava (juana.cava@carm.es) Instituto Murciano de Investigación y Desarrollo Agrario y Medioambiental (IMIDA); Carmen María Martínez Escudero (carmenm.martinez33@carm.es) Instituto Murciano de Investigación y Desarrollo Agrario y Medioambiental (IMIDA); José Fenoll (jose.fenoll@carm.es) Instituto Murciano de Investigación y Desarrollo Agrario y Medioambiental (IMIDA); Juan Manuel Pérez García (juanmapg@gmail.com) Instituto Murciano de Investigación y Desarrollo Agrario y Medioambiental (IMIDA).

Adreça de contacte: pilargomez@um.es

Període de realització: 2022-2022

Resum: Els neonicotinoids són una classe d'insecticides utilitzats mundialment en productes fitosanitaris, biocides i veterinaris. A més dels seus efectes negatius sobre invertebrats no objectiu, poden produir efectes directes i indirectes sobre la fauna silvestre vertebrada a través de diverses rutes d'exposició. En aquest estudi avaluem la presència de set insecticides neonicotinoids (imidacloprid, tiametoxam, tiacloprid, acetamiprid, clotianidina, dinotefuran i nitenpyram) i alguns dels seus metabòlits (àcid 6-cloronicotínic, hidroxi-imidacloprid, imidacloprid-urea, imidacloprid-olefin, tiametoxam-urea, tiacloprid-amida, acetamiprid-acetat i acetamiprid-desmetil) en petits volumns de sang de polls de Cavaller (Coracias garrulus) (n=19) i adults de Xoriguer (*Falco tinnunculus)* (n=5) d'Elx (Alacant). Únicament es va detectar tiametoxam (2.26 ng mL−1) en un poll de cavaller, nascut en una zona agrícola. No es van trobar residus de neonicotinoids ni els seus metabòlits en xoriguer. Si ben bé es desconeix la toxicitat dels neonicotinoids en aquestes espècies, estudis experimentals en aus han relacionat tiametoxam amb dany hepàtic i estrés oxidatiu. A causa de la curta vida mitjana dels neonicotinoids i a l'escassetat d'estudis toxicocinètics en aus, no es descarta la possible exposició a neonicotinoids en altres moments de l'any, pel que se necessiten estudis en els quals es proposa i) analitzar mostres de plomes; ii) prendre mostres d'individus de diferents edats; iii) incloure altres espècies d'aus insectívores; iv) analitzar biomarcadors d'efecte i v) aproximar la presa de mostres al moment de l'ús de neonicotinoids. Aquest és el primer estudi de neonicotinoids en cavaller i xoriguer en el Sud-est d'Espanya, i segons el nostre coneixement, la primera descripció de residus de tiametoxam en sang d'una espècie d'au silvestre.

Finançat per l'Ajuntament d'Elx per conveni "Estudios para el conocimiento de la Biodiversidad del Municipio de Elche", signat amb la Universitat Miguel Hernández. Paraules clau: biomonitorització, sang, tiametoxam.

Títol: *"Fantastic Birds and where to find them" (Campus de Burjassot-Paterna)*

Autories: *Lara Juan Morant (contacte.larajones@gmail.com) Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, Universitat de València; *Francisco Javier Aznar Avendaño (Francisco.Aznar@uv.es) Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, Universitat de València.

Adreça de contacte: lajumo@gmail.com

Període de realització: 2017-2018

Resum: Aquest treball abordà per primera vegada l'estudi de l'avifauna del Campus de Burjassot-Paterna amb un triple objectiu: identificar les aus observades i els canvis estacionals en composició i abundància del medi on viuen, així com el seu estatus (reproductor o no reproductor); investigar l'ús d'hàbitat de cada espècie, particularment pel que fa a l'ús de recursos tròfics; i indagar en les estratègies de les espècies residents en comparació amb les transeünts i als seus possibles canvis de comportament depenent de l'estació.

Per dur a terme la investigació, el Campus es va dividir en huit zones que foren recorregudes una vegada per setmana amb punt d'inici aleatori. Es van identificar 42 espècies en total, de les quals 21 es poden considerar residents, 2 hivernants, 6 estivals i 13 de pas. Malgrat que l'estatus de gran part d'aquestes espècies és possiblement mixt (fraccions d'individus residents i migratoris).

Finalment, no es trobaren diferències estacionals significatives de diversitat, però sí en composició; les quals han estat associades fonamentalment a la variació numèrica de certes espècies hivernants, com el mosquiter comú (*Phylloscopus collybita* (Vieillot, 1817)), la busquereta de casquet (Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758)) i la cotxa fumada (*Phoenicurus ochruros* (S. G. Gmelin, 1774)). En canvi, sí que hi va haver diferències espacials significatives tant de diversitat com de composició entre zones: les de major diversitat foren aquelles amb major cobertura d'espècies arbòries i arbustives autòctones, la qual cosa proporciona algunes pistes sobre com abordar possibles remodelacions d'aquest espai per a incrementar la diversitat aviària.

Títol: *Anting en el mussol comú*

Autories: Saúl Bernat-Ponce (berpon@alumni.uv.es) Facultat de Ciències Biològiques, Universitat de València; Daniel Musitu Ferrer (dani.musitu@colegiopaulalcoy.com) Colegio Diocesano San Vicente de Paúl, Alcoy; *Edgar Bernat-Ponce (edgar.bernat@universidadeuropea.es) Faculty of Health Sciences, Universidad Europea de Valencia.

Adreça de contacte: edgar.bernat@universidadeuropea.es

Període de realització: 2021-2021

Resum: L'*anting* (ús de formigues per a l'acicalament) és un patró de comportament poc comú. És habitual en ordres com ara Passeriformes, però en altres ordres com el dels Strigiformes només s'han registrat aquest tipus de comportament de manera dubtosa. Mitjançant càmeres de foto trampeig hem registrat el comportament passiu d'anting d'un rapinyaire nocturn (mussol comú, *Athene noctua*) a la Serra de Mariola (Alacant). Aquest registre és d'importància, ja que ens permetria confirmar aquest tipus de comportament a l'ordre dels Strigifomres, el qual encara no s'havia fet. A més a més, considerem que Athene noctua puga no ser l'única espècie de l'ordre capaç de realitzar anting. Per últim, pensem que alguns comportaments d'anting amb una postura d'ales obertes podrien haver sigut considerats com "sunbathing" perquè han sigut mal estudiats.

Títol: *Análisis de la migración postnupcial de los paseriformes palustres en una zona húmeda del este peninsular*

Autories: *Javier Vera (C/ Catedrático José Beltrán, 2; 46980 Paterna - València) Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva, Universidad de Valencia; Iván Alambiaga (C/ Catedrático José Beltrán, 2; 46980 Paterna - València) Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva, Universidad de Valencia; Jaime Gómez (C/ Catedrático José Beltrán, 2; 46980 Paterna - València) Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva, Universidad de Valencia; Emilio Pons (C/ Catedrático José Beltrán, 2; 46980 Paterna - València) Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva, Universidad de Valencia; *Juan S. Monrós (C/ Catedrático José Beltrán, 2; 46980 Paterna - València) Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva, Universidad de Valencia; Pau Lucio-Puig (C/ Catedrático José Beltrán, 2; 46980 Paterna - València) Instituto Cavanilles de Biodiversidad y Biología Evolutiva, Universidad de Valencia ; Instituto de Investigación para la Gestión Integrada de Zonas Costeras, Universidad Politécnica de Valencia.

Adreça de contacte: javiervchu@gmail.com

Període de realització: 2006-2020

Resum: Las migraciones son procesos de suma importancia para multitud de especies, con marcados efectos sobre la supervivencia. Durante estos trayectos, las aves recalan en una serie de zonas que les permiten descansar y reponerse antes de atravesar grandes barreras migratorias. Para una de estas zonas, situada en el Mediterráneo occidental, se utilizaron datos de anillamiento recopilados durante un período de 17 años (2004-2020), analizándose la influencia de 26 variables climáticas (tanto de carácter local como regional) sobre las fechas de paso migratorio postnupcial de tres migrantes presaharianos (Carricerín real, *Acrocephalus melanopogon*; Cetia ruiseñor, *Cettia cetti*; Pechiazul; *Luscinia svecica*) y cuatro migrantes transaharianos (Carricero tordal, Acrocephalus arundinaceus; Carricerín común, *Acrocephalus schoenobaenus*; Carricero común, *Acrocephalus scirpaceus*; Buscarla unicolor, *Locustella luscinioides*). Aunque se encontraron diferentes efectos, los indicadores climáticos explicaron entre un 37% y un 84% de los cambios observados en las fechas de paso, según la especie. Los migrantes transaharianos se vieron principalmente afectados por las temperaturas durante el verano, mientras que las precipitaciones de agosto tuvieron un mayor efecto sobre los presaharianos, sin que los patrones climáticos regionales tuvieran una gran relevancia sobre el paso migratorio de estas especies. La influencia del clima sobre la migración postnupcial puede variar considerablemente según la localización geográfica o la especie, estando el desarrollo migratorio controlado por otros parámetros no climáticos, relacionados con los procesos biológicos de las aves. Los efectos del cambio climático pueden reducir la supervivencia de las aves, desacoplando su llegada a los puntos de parada con los picos de abundancia local de los recursos. Un mayor conocimiento sobre la ecología migratoria es fundamental para amortiguar estos efectos del cambio climático, conservando el estado óptimo de estas zonas de reposo, vitales para el transcurso migratorio.

Títol: *Custòdia del territori i conservació d'espècies en perill d'extinció: el cas de la rosseta a la Marjal d'Almenara*

Autories: *Andrea Márquez i Ecamilla (visitescasapenya@gmail.com) Acció Ecologista-Agró.

Adreça de contacte: anmares35@gmail.com

Període de realització: 2022-En curs

Resum: Durant 2022 Acció Ecologista-Agró ha col·laborat amb el LIFE Cerceta Pardilla de la Generalitat Valenciana per a crear un nou nucli reproductor de rosseta (Marmaronetta angustirostris) a la Marjal d'Almenara, on aquesta espècie en perill d'extinció només hi havia criat ocasionalment.

A principi d'any vam detectar la presència de tres rossetes en dos llocs estratègics de la Marjal d'Almerara custodiats per AE-Agró: una en la Reserva de Fauna Silvestre de la Finca de Penya i dues en l'Ullal de Quartons i la Finca de la Palafanga.

Després de llegir les anelles d'aquestes rossetes es va descobrir que eren exemplars del LIFE Cerceta Pardilla amollats a la Marjal dels Moros en 2021. I, una vegada els tècnics del LIFE van confirmar la idoneïtat dels espais custodiats per AE-Agró, es van alliberar 15 rossetes en la Finca de Penya el 13 d'abril.

El 23 de maig vam instal·lar quatre caixes niu per a Marmaronetta angustirostris en aquesta reserva de fauna silvestre. I, el 14 de juny, vam soltar una rosseta amb un emissor GPS. Es tracta d'un exemplar silvestre ferit prop de la Finca de Penya que, després de passar pel Centre de Recuperació de Fauna La Granja del Saler, va ser alliberat de nou en aquesta zona de la Marjal d'Almenara.

Gràcies al treball realitzat fins ara, on cal destacar també la gestió de l'hàbitat desenvolupada per AE-Agró en els terrenys custodiats, una parella de rossetes ha criat ja aquesta primavera a la Palafanga. I, malgrat no poder confirmar la seua reproducció, aquest ànec en perill d'extinció continua present a la Finca de Penya i el seu entorn, com s'ha pogut constatar amb el ràdio-seguiment amb GPS.

Títol: *Nidificació de la gavina corsa en espais antropitzats: el cas dels ports de Castelló i València*

Autories: *Jorge Crespo (Equipo de Seguimiento de Fauna Amenazada. Avda. Los Pinares, 106. 46012 - El Saler, Valencia) VAERSA; Mercè Vilalta (Equipo de Seguimiento de Fauna Amenazada. Avda. Los Pinares, 106. 46012 - El Saler, Valencia) VAERSA
Francisco Cervera (Equipo de Seguimiento de Fauna Amenazada. Avda. Los Pinares, 106. 46012 - El Saler, Valencia) VAERSA; Lucía Moreno (Equipo de Seguimiento de Fauna Amenazada. Avda. Los Pinares, 106. 46012 - El Saler, Valencia) VAERSA; Ramón Auñón (Equipo de Seguimiento de Fauna Amenazada. Avda. Los Pinares, 106. 46012 - El Saler, Valencia) VAERSA; Miguel Ángel Monsalve (Equipo de Seguimiento de Fauna Amenazada. Avda. Los Pinares, 106. 46012 - El Saler, Valencia) VAERSA.

Adreça de contacte: jorgecres@gmail.com

Període de realització: 2011-En curs

Resum: La gavina corsa (*Ichthyaetus audouinii*) va estar a la vora de la desaparició als anys 60 del passat segle, amb una estimació de la població global que no arribava a les 800 parelles. Uns anys després, la situació va millorar en gran manera amb la colonització de l'espècie de la costa mediterrània espanyola, particularment amb l'establiment d'una colònia reproductora al Parc Natural del Delta de l'Ebre (Tarragona) l'any 1981, que va arribar a albergar més de 15.000 parelles l'any 2006, creixement associat en gran manera a l'increment de recursos tròfics antropogènics, com ara descartes de pesca i espècies exòtiques invasores, especialment el cranc americà. A la Comunitat Valenciana, la gavina corsa mantenia una única i reduïda població a la Reserva Natural i Marina de les Illes Columbretes, coneguda des de l'any 1973, però a principis d'aquest segle va començar a ocupar altres espais, com ara el Parc Natural de l'Albufera de València (any 2003) o les salines del Parc Natural de La Mata-Torrevieja (any 2004). No obstant això, la gran sorpresa va arribar als anys 2011 i 2014, quan la gavina corsa va colonitzar els ports de Castelló i de València respectivament -esdeveniment lligat a l'atomització de la colònia del Delta de l'Ebre a causa de molèsties per depredadors terrestres - arribant-se al màxim d'efectius reproductors a la Comunitat Valenciana l'any 2015, amb 6.990 parelles (més de 4.000 al Port de Castelló i vora 800 al de València). Aquests espais antropitzats i marcadament dinàmics alberguen en l'actualitat un elevat percentatge de la població reproductora mundial, la qual cosa situa a l'espècie en una situació d'incertesa, ja que la disponibilitat d'aquest nou hàbitat no està assegurada per les constants transformacions d'usos als terrenys portuaris.

Títol: *Efecte del canvi d'hàbitat sobre la diversitat d'ocells*

Autories: *Marc Fusellas Fullà (marc.fusellas@ornitologia.org) ICO.

Adreça de contacte: marc.fuellas@ornitologia.org

Període de realització: 2022-2020

Resum: L'estació d'anellament del Projecte *SYLVIA* dels aiguamolls de la Puda, s'ubica en el terme municipal de Banyoles, en una zona cada cop menys inundable per efecte subterrani de l'Estany de Banyoles.

Fa poc més de 20 anys, quan van començar les sessions d'anellaments en aquesta zona, es tractava d'un camp de conreu poc productiu per la recurrència d'inundació. Pocs anys més tard, aquest camp es va convertir en un matollar amb arbres joves, que registrava una alta diversitat i abundància de captures d'ocells a les xarxes. Malgrat tot, la vegetació va seguir creixent fins a convertir-se en un bosc de ribera dens, a base de freixes (*Fraxinus angustifolia*) i àlbers (*Populus alba*), creant una homogeneïtzació de l'hàbitat. Aquest treball avalua el canvi de diversitat i abundància en les captures al llarg del temps, provocat pel canvi d'hàbitat, observant l'evolució d'ocells forestals i no forestals per separat, així com la proporció entre joves i adults; ja que s'hipotetiza que el canvi d'ambient d'obert a tancat, ha comportat una pèrdua de la biodiversitat. Tot i així, molts són els factors que hi juguen. Per una banda, el consorci de l'Estany (entitat pública que gestiona l'entorn natural de la conca lacustre de l'Estany de Banyoles) ha dut a terme diferents gestions forestals per extreure espècies invasores. Per altra banda, quan les capçades dels arbres van superar en altura les xarxes, la representació de les captures va canviar.

Finalment, es conclou que cal mantenir el mosaic del paisatge i les transicions d'hàbitat per conservar la biodiversitat.

Títol: *El meandre del riu Magre, un paratge important per a les aus*

Autories: *Ana M. García González (amagargon@gmail.com) Anoktua Associació Naturalista / Societat Valenciana d'Ornitologia; *Francisco Cervera Ortí (amagargon@gmail.com) Anoktua Associació Naturalista / Societat Valenciana d'Ornitologia; *Montse Ferrís Beltran (montsefb@outlook.es) Anoktua Associació Naturalista / Societat Valenciana d'Ornitologia; *Toni Polo Aparisi (yosoytonipoloaparisi@gmail.com) Anoktua Associació Naturalista / Societat Valenciana d'Ornitologia.

Adreça de contacte: tonipoloaparisi@hotmail.com

Període de realització: 2017-En curs

Resum: La caracterització de la riquesa d'espècies aporta informació bàsica sobre la comunitat biològica que ocupa un lloc i permet valorar la seua importància en termes de conservació, cosa que resulta rellevant a l'hora de prendre decisions adequades sobre la seua gestió. En aquest sentit, s'ha dut a terme l'estimació de la riquesa de la comunitat ornítica present al riu Magre al seu pas per la Mancomunitat del Marquesat (La Ribera Alta, València), a fi de valorar la seua rellevància per a la conservació de les aus, i s'han censat els ocells aquàtics hivernants i reproductors durant els darrers cinc anys.

En aquest tram fluvial hem detectat 124 espècies d'ocells. La caracterització anual de la riquesa aviària va rendir un total de 91 espècies per al segon trimestre, superior a la registrada durant el primer (n=65), tercer (n=67) i quart trimestre (n=68). Respecte al meandre del Magre, els resultats del III Cens d'Aus Aquàtiques Nidificants i XXII Cens d'Aus Aquàtiques Hivernants en Aiguamolls Interiors del País Valencià, coordinat per la Societat Valenciana d'Ornitologia, revelen que fou la segona massa d'aigua on es va registrar una major diversitat d'espècies. Entre les aus que es reprodueixen amb èxit anualment a la zona, tres es troben catalogades d'acord amb el Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçades: arpellot de marjal (En perill d'extinció), agró roig i parpalló (Vulnerables). Altres espècies catalogades observades foren: oroval, fumarell de galta blanca, cua-roja reial i àguila pescadora. La riquesa registrada, juntament amb la presència i nidificació amb èxit d'espècies catalogades, mostra la importància d'aquest ecosistema fluvial per a l'avifauna, que proporciona refugi i aliment tant a espècies residents, hivernants, reproductores i sedimentades durant els passos migratoris, com a ocells del P.N. de l'Albufera quan les condicions d'aquest paratge no són adequades.

Títol: *Evolución de los psitácidos de la ciudad de València*

Autories: *Francisco Javier García Gans (javigans@estudiverd.es) Estudi Verd, S.L.; Ángel Sanmartin Oller (seoardea@seo.org) Grupo Local SEO-Ardea.

Adreça de contacte: fjggans@gmail.com

Període de realització: 1992-En curs

Resum: Se muestra la evolución de cuatro especies de psitácidos asentadas en la ciudad de Valéncia desde el año 1992 hasta el año 2022.

Las especies son cotorra argentina (*Myiopsyya monachus*), cotorra de Kramer (*Psittacula krameri*), cotorrita de guayaquil (*Psitacara erytrogenys*) y Amazona frentiamarilla (*Amazona ochrocephala*).

Se aporta información de la distribución de las distintas especies reproductoras, asi como una tabla de las especies detectadas en la ciudad.

Se comentan curiosidades de sus movimientos diarios hacia las zonas de forrajeo y datos reproductores.

Comitè Organitzador

(SVO, GrupAU, ICO, UV, UA, SOM, GOB, Andorra Recerca + Innovació, Groupe Ornithologique du Roussillon, Institut d'Estudis Catalans a l'Alguer)

President

Joan Ferré
Societat Valenciana d'Ornitologia

Secretàries

Júlia Cerveró
Societat Valenciana d'Ornitologia

Montse Ferrís
Societat Valenciana d'Ornitologia

Vocals

Marina Cuito
Institut Català d'Ornitologia

Xavier Riera
Institut Català d'Ornitologia

Gabriel Gargallo
Institut Català d'Ornitologia

Clara Pladevall
Andorra Recerca + Innovació

Manolo Suárez
Grup Ornitològic Balear i Defensa de la Naturalesa

Joan-Claudi Tocabens
Groupe Ornithologique du Roussillon

Joan Castany
Grup AU

Raül Escandell
Societat Ornitològica de Menorca

Germán López
Grupo de Anillamiento del Limonero Alicantino

Antoni Torre
Institut d'Estudis Catalans a l'Alguer

Comitè Científic

President

Toni Polo Aparisi
Societat Valenciana d'Ornitologia (SVO)

Vocals

Elena Álvarez Mielgo
Universitat de València

Germán López-Iborra
Universitat d'Alacant

Pascual López-López
Universitat de València

Emilio Barba Campos
Universitat de València

Francisco Javier Aznar
Universitat de València

Esther Sebastián González
Universitat d'Alacant

Joan Monrós
Universitat de València

Juan M. Pérez-García
Universitat Miguel Hernández d'Elx

Miguel Tirado Bernat
Grup Au d'Ornitologia

Sara Fraixedas Núñez
Universitat de Helsinki

Benjamin Komac
Andorra Recerca + Innovació

Miguel McMinn
Grup d'Ornitologia Balear (GOB)

Javier Quesada
Museu de Ciències Naturals de Barcelona

Sergi Herrando
Institut Català d'Ornitologia (ICO)

Rafel Triay Bagur
Societat Ornitològica de Menorca (SOM)

3r Congrés d'Ornitologia de les Terres de Parla Catalana

Distribució i evolució de les poblacions

29, 30 i 31 d'octubre de 2022

Burjassot, València